

διάλογοι καταλλαγής

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΚΡΗΤΗΣ
50
ΧΡΟΝΙΑ
1968-2018

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2025

Περίοδος Γ', Τεύχος 38

Φωτ. Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς

Δεύτε λάβετε Φως...

Το ξημέρωμα μιας νέας ημέρας, όπως αποτυπώνεται στη φωτογραφία με το πλούσιο κρητικό φως, είναι η εικόνα την οποία πολλοί συμμετέχοντες στα Συνέδρια της Ακαδημίας βλέπουν καθημερινά. Ίσως αυτό βοηθά, με το λειτουργικό βίωμα στην παρακείμενη Ιερά Μονή Γωνιάς, να κατανοούν καλύτερα την έννοια του επιστημονικού φωτός, όπως πλάθεται μέσα στις ταινίες του Αντρέι Ταρκόφσκι προκειμένου να περιγράψει, να εκφράσει και να επικοινωνήσει την αναζήτηση του ανθρώπου σε σχέση με τις βαθύτερες ανάγκες του, τον λόγο και την ουσία της ύπαρξής του. Εντυπωσιακά και αποκαλυπτικά συγκινητική και η παρακάτω περιγραφή που κάνει ο Συμεών ο Νέος Θεολόγος (949 - 1022 μ.Χ.) σχετικά με το φως: «*Ἡ ζωὴ φῶς, ἡ ἀθανασία φῶς, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς φῶς, τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν φῶς, ἡ ἀγάπη, ἡ εἰρήνη, ἡ ἀλήθεια, ἡ θύρα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, αὐτὴ φῶς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὁ νυμφὼν φῶς, ἡ παστάς, ὁ παράδεισος, ἡ τοῦ παραδείσου τρυφή, ἡ γῆ τῶν πραέων, οἱ στέφανοι τῆς ζωῆς, αὐτά τὰ τῶν ἁγίων ἐνδύματα φῶς...*» (Θεολογικός Γ', 145-157, εκδ. ΙΩΒ, Τομ. 4, σελ. 277) αποδεικνύοντας, ότι οτιδήποτε μας δίνεται από το φως δεν μπορεί παρά να έχει την ίδια ποιότητα, την ίδια ουσία και τα ίδια χαρακτηριστικά με αυτό και να είναι τελικά και ο ίδιος ο άνθρωπος φως, το οποίο και αποτελεί τον λόγο, το στόχο και το σκοπό του πνευματικού αγώνα του κάθε πιστού.

Χριστός Ανέστη! - Αληθώς Ανέστη!

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Προλογικό Σημείωμα Annus horribilis...otro mundo es posible?

Αποχαιρετήσαμε το ταραγμένο **2024 (annus horribilis)** εν μέσω σοβαρών γεωπολιτικών κλυδωνισμών σε ολόκληρο τον πλανήτη. Ζούμε στη χειρότερη εποχή της ιστορίας της ανθρωπότητας; Αρκεί να διαβάσουμε τις ειδήσεις της ημέρας. Οι τίτλοι που μας κατακλύζουν μιλούν για πολέμους, φτώχεια και μεγάλες φυσικές καταστροφές. Πολιτικοί ηγέτες αδυνατούν να αποδεχθούν το διεθνές δίκαιο. Ένας καινούργιος κόσμος γεννιέται! Η αλλαγή του χρόνου μάς φέρνει, κάθε φορά, σε έναν απολογισμό της χρονιάς που πέρασε, μιας, ομολογουμένως, δύσκολης χρονιάς κατά την οποία παιδαγωγηθήκαμε σε πολλά, αγαπήσαμε και μας αγάπησαν, συνειδητοποιήσαμε την ύπαρξη της κλιματικής κρίσης, μάθαμε πόση σημασία έχει να είμαστε υπεύθυνοι, ο καθένας στην αποστολή του, χαλυβδώσαμε την μεταξύ μας ενότητα με την αλληλεγγύη και ελπίδα για την επόμενη ημέρα.

Στην Κρήτη ζήσαμε εικόνες από την ενδοοικογενειακή βία μέχρι τη νεανική παραβατικότητα, χωρίς προστασία από την ψηφιακή εξάρτηση των παιδιών και την αλόγιστη χρήση του κινητού τηλεφώνου. Από τον άθλο φτάσαμε στην αθλιότητα! Ζήσαμε ακραία γεγονότα σπατάλης της ζωής με την υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ από ανήλικους, την αλόγιστη ταχύτητα στους δρόμους και μάλιστα στην εποχή της δημογραφικής κρίσης. Οι χοροεσπερίδες και τα πανηγύρια μας δυστυχώς συμμετέχουν στην παρακμιακή πορεία της νέας γενιάς. Ο πολιτισμός της Κρήτης αλλοιώνεται!

Σαφώς και το **2024** οι γονείς έχουν κάνει μεγάλες οικονομικές θυσίες στα Φροντιστήρια, τα ιδιαίτερα και τη συνεχή αγωνία για το μέλλον των παιδιών τους. Μοναδικός σκοπός η είσοδος στο Πανεπιστήμιο. Οι δάσκαλοι και οι Καθηγητές –που τους πρέπει ένα μεγάλο χειροκρότημα που καταφέρνουν να επιβιώνουν στα νησιά μας και πολλές φορές η κοινωνία τους απαξιώνει– έχουν εγκλωβιστεί στην ύλη, στα γνωστικά αντικείμενα, στις άμετρες απαιτήσεις που κάνουν τα παιδιά μας ανήμπορα να παρακολουθήσουν τη ζωή με κριτική σκέψη, λησμονώντας την άυλη κατάστασή τους. Αποτέλεσμα, δυστυχώς, η γνώση να μην γίνεται ποτέ ζωή!

Στην οικογένεια – γονείς – αποσύρονται από τις ευθύνες τους και σπεύδουν να παραχωρήσουν τα παιδιά στους ψυχολόγους. Ο σύγχρονος γονιός δεν πιστεύει ότι υπάρχει μέλλον, έχει πατώσει! Όταν ο γονιός δεν μεταφέρει την ελπίδα στο παιδί του, όταν βλέπει ότι δεν έχει προοπτική, σηκώνει τα χέρια του ψηλά και μετακυλύει το πρόβλημά του στο σχολείο. Εδώ υπάρχει μία αντίφαση. Παραδίδει τα πάντα στο σχολείο, πέρα από τη γνώση και την κρίση που διδάσκει η σχολική κοινότητα, να διαμορφώσει και τον χαρακτήρα του παιδιού. Την ίδια στιγμή όμως απαιτεί να μην τραυματιστεί το παιδί του, να μην τιμωρηθεί, να μην κατηγορηθεί, να μην..., και από την απαγόρευση της τιμωρίας φτάνουμε στο άλλο άκρο της «συναισθηματικής ανθεκτικότητας». Να μάθει δηλαδή να χτίζει μία ασπίδα απέναντι στον πόνο που μας προκαλούν οι δυσκολίες, οι προκλήσεις και οι αναποδιές της ζωής. Γιατί σε περίπτωση που δεν το έχουμε ακόμα παρατηρήσει, η ζωή μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά απρόβλεπτη. Όπως και πολλοί νέοι που δεν εισήλθαν στο Πανεπιστήμιο να θεωρούνται αποτυχημένοι... Αυτό είναι λάθος! Τη μία στιγμή όλα πάνε καλά, και την άλλη ο κόσμος γυρνά ανάποδα. Αυτό που θα τον ύψωνε στα μάτια του και θα του έδινε μία αίσθηση πληρότητας είναι το να επιχειρούσε ο ίδιος να χαράζει την πορεία του, ανεξάρτητα από το πόσο θα τα κατόρθωνε. Είναι ζήτημα τιμής, παρά ηθικής, να έχει κανείς το κουράγιο και τη θέληση να σχεδιάζει τη ζωή του και να παίρνει τις ανάλογες αποφάσεις. Για να απο-

730 06 Κολυμπάρι, Χανιά, Κρήτη
Τηλ.: 28240 22245, Φαξ: 28240 22060
E-mail: oac@oac.gr
www.oac.gr
ISSN: 1105-7017
Κωδικός: 3532

Εκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς
Επιμέλεια κειμένων:
Ιωάννης Μουντογιαννάκης
Διορθώσεις Κειμένων:
Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς
Ζωή Τσιάμη

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:
Scripta Creative
Χορηγίες:
Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων:
GR2006900080000000113505004

φασίζει, όμως, πρέπει να γνωρίζει. Εκεί είναι το αγκάθι. Σε αυτή την περίπτωση, έχουμε δύο επιλογές: Είτε να αποδεχτούμε την ήττα, είτε να σηκωθούμε πειστωμένοι και να μεταμορφώσουμε τον πόνο μας σε δυνατότητα.

Οι γονείς 'νεάζουν' θέλοντας να μοιάσουν τα παιδιά και τους εφήβους. Νομίζουν ότι με αυτόν τον τρόπο θα βοηθήσουν τα παιδιά τους. Μα εάν συμβαίνει αυτό με ποιον θα αναμετρηθεί το παιδί; Έτσι δημιουργεί ο σημερινός νέος δυνάμεις μέσα στην κοινωνία και με τη βία προσπαθεί να πλήξει τον ιστό του και να αναμετρηθεί με τον ίδιο του τον εαυτό και τον συμμαθητή του. Το σχολείο λιποτακτεί κάτω από την πίεση των γονιών και τα εμπορικά συμφέροντα και ζητούν από τους εκπαιδευτικούς να γίνουν όσο γίνεται πιο ελαστικοί, σχεδόν διασκεδαστικοί. Μα ο δάσκαλος δεν είναι ανιματέρ, κλόουν, δηλαδή, που θα διασκεδάζει τα παιδιά μας. Πώς να μην τον απορρίψει ο νέος όταν δεν βλέπει σοβαρότητα, αλλά και όταν ο εκπαιδευτικός φοβάται να μην δεχθεί καταγγελία από τους ίδιους τους γονείς σε μία ενδεχόμενη τιμωρία;

Η κοινωνία μας έχει μετατραπεί σε μία βιομηχανία που πουλά βία. Χρειαζόμαστε αγωγή της σκέψης. Όχι ένα σχολείο άχαρο και βαρετό, αλλά να αναζητεί τη χαρά της γνώσης. Τι να τις κάνω τις γνώσεις όταν δεν μπορώ να τις κάνω πράξη στην καθημερινότητά μου; Ο δάσκαλος μαθαίνει στην Τάξη τι είναι δίκαιο - άδικο, ευγενές - αγενές, βάρβαρο - πολιτισμένο. Το παιδί όμως όταν βγαίνει στην αυλή και στη γειτονιά γίνεται απλός παρατηρητής βίαιων περιστατικών και απλώς μαγνητοσκοπεί με το κινητό του τις στιγμές αυτές χωρίς να νοιώθουν καμία ενοχή. Αυτό είναι αποτυχία... Παιδεία σημαίνει επέμβαση στον κόσμο, να μάθουμε να επεμβαίνουμε στον κόσμο και να μην είμαστε απαθείς! Σχολείο σημαίνει ότι προετοιμάζω τον αυριανό πολίτη να βγει στην κοινωνία, στην οικονομία, στην καθημερινότητα των ανθρώπων, να μάθει να μην είναι χειριστικός και να μιμούμαστε λανθασμένα γονεϊκά μοντέλα όπως η πατριαρχικότητα. Να μάθουμε να μην πουλάμε την κρητική γη, γιατί θα επανέλθουμε σε αυτήν και κυρίως να μην πουλάμε την ψυχή μας!

Υποδεχόμαστε, όμως, το **2025** με την αυτοπεποίθηση μιας Χώρας που, παρά τα εμπόδια ενός πολυπολικού κόσμου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κρατά το τιμόνι της στραμμένο στην πρόοδο, δυναμώνοντας την άμυνα και την οικονομία της και προσπαθώντας, μέρα με την ημέρα, να κάνει καλύτερη τη ζωή όλων μας (**otro mundo es posible**). Κυρίως να κάνουν οι νέοι μας καλές σπουδές στα Πανεπιστήμιά μας και έχουμε δόξα τω Θεώ πολύ καλά Πανεπιστήμια και Καθηγητές. Υποδεχόμαστε φέτος ένα μεγάλο εκκλησιαστικό γεγονός την Α' εν Νικαία Οικουμενική Σύνοδο (325), από τη σύγκληση της οποίας συμπληρώνονται φέτος 1700 έτη. Ζούμε με την ελπίδα ότι η νέα χρονιά θα είναι καλύτερη. Πάντα, όμως, υπενθυμίζουμε ότι το δώρο του Θεού είναι η στιγμή. Το παρελθόν έφυγε και μόνο να μας παιδαγωγήσει μπορεί. Το μέλλον δεν γνωρίζουμε πόσο μας ανήκει. Οι Νέες Τεχνολογίες μπορούν εύκολα να μας οδηγήσουν σε μία δυστοπία. Ξέρουμε, όμως, ότι είναι δώρο Θεού και η τεχνητή ευφυΐα είναι ευλογία, γιατί η Θρησκεία και η Επιστήμη δεν είναι αντίπαλοι, αλλά μεγάλες δυνάμεις του πνεύματος στην διακονία του ανθρώπου.

Η Κρήτη δεν είναι **τόπος** αλλά **τρόπος**. Και χρειάζεται αυστηρή κριτική από τους Κρήτες στα όσα ερχόμενα μπορούν να διασπάσουν την ενότητα μας και τη συνοχή της Μεγαλονήσου. Ο καθένας από την δική του θέση και όλοι μαζί ενωμένοι να συνεχίσουμε με αγάπη για την Κρήτη μας και τον Δήμο Πλατανιά. Παραμένει πάντοτε μέσα μας η αξία ότι κάθε άνθρωπος είναι μία ζωντανή εικόνα του Θεού. Γι' αυτό, σεβόμαστε τον κάθε άνθρωπο, αγωνιούμε για τον τόπο μας και θέλουμε να έχει παιδιά και ενεργούς πολίτες. Χρειάζεται αναθεωρητισμός, επαναπροσδιορισμός για να στηρίζουμε την ενδοχώρα της Κρήτης και τους κατοίκους της σε όλα τα επίπεδα.

Η ευχή όλων προς τους νέους που θα φύγουν για να σπουδάσουν είναι να έχουν στο μυαλό τους αυτά τα λόγια ενός σύγχρονου μουσικοσυνθέτη: «Και ας μη μου 'χεις χαρίσει ποτέ ένα χάδι ως τώρα, αλλά εγώ πάντα εδώ θα γυρνάω. Από πείσμα και τρέλα θα ζω σε τούτη τη Χώρα, ώσπου να βρω νερό, γιατί ανήκω εδώ [...]».

Η αγάπη το **2024** εψύγη, τραυματίζεται εντός των πεδίων των μαχών, πληγώνεται, φονεύεται, αναγκάζεται σε προσφυγιά, αλλοιώνεται και, τελικώς, αναγκάζεται σε φυγή στην νοητή Αίγυπτο του εγωισμού, όταν ο κόσμος αυτός παρουσιάζεται ως η Γη της Επαγγελίας των ανθρωπίνων δι-

καιωμάτων. Μπορούμε όμως να δούμε τα πράγματα διαφορετικά το **2025**; Μία καταστροφική χρονιά έφυγε... μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο στη νέα; Δεν υπάρχει άλλη μέθοδος από την αγάπη την ενεργητική, την εφευρετική, την αποφασισμένη, τη δίχως ελπίδα για μια νίκη ολοκληρωτική και παγιωμένη μέσα στην Ιστορία, αλλά την εμπνυχωμένη από μία καθολική θεώρηση του ανθρώπου εν Χριστώ, του ανθρώπου που δεν έχει ανάγκη μόνο από ψωμί, αλλά και από ευθύνη επίσης, και από φιλία και ομορφιά και αιωνιότητα. Για τον λόγο αυτόν είναι σημαντικό να αναπτυχθούν Προγράμματα αυτοσυνειδησίας και ευθύνης των νέων αλλά και η δημιουργία Σχολών Γονέων, γιατί οι εξελίξεις τρέχουν με ραγδαίους ρυθμούς και πρέπει να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε τις επερχόμενες κρίσεις.

Και προς την κατεύθυνση αυτή θα συνεχίσει να εργάζεται η Ακαδημία. Καλή και ευλογημένη χρονιά!

(Απόσπασμα Χαιρετισμού του Δρ Κωνσταντίνου Ζορμπά, Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ, στην εκδήλωση «Βράβευση πρωτοετών φοιτητών Δήμου Πλατανιά», **βλ. αριθμ. 2894**).

Ορθοδοξία και Ελληνισμός: Η δυναμική της λαϊκής θρησκευτικότητας

Όπως είναι γνωστό, η δυναμική και ουσιαστική σύνδεση ανάμεσα στον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία έγινε κατά τον τέταρτο αιώνα, στο έργο των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας εκείνης της εποχής. Ιδιαίτερα μάλιστα οι τιμώμενοι ως προστάτες της ελληνικής παιδείας και των γραμμάτων άγιοι Τρεις Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος, ο άγιος Γρηγόριος ο θεολόγος και ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, πέρα από οικουμενικοί άγιοι της Εκκλησίας μας, υπήρξαν στην εποχή τους φωτεινές προσωπικότητες, που συνδύασαν την πίστη, την ορθοδοξία, την ορθοπραξία και την μέγιστη δυνατή μόρφωση. Και καθώς στο έργο τους συνδύασαν την αρχαία ελληνική σκέψη με την ορθόδοξη χριστιανική πίστη, τα κλασικά γράμματα με την κατά Θεόν παιδεία, αποδείχθηκαν πρωταγωνιστές μιας ιστορικής σύζευξης, η οποία είχε μεν αρχίσει από τον απόστολο των Εθνών Παύλο, ολοκληρώθηκε όμως στην εποχή τους και συνεχίστηκε σε όλη την βυζαντινή περίοδο.

Αν είναι κάτι που διακρίνει ουσιαστικά την δράση και την παρουσία των αγίων Τριών Ιεραρχών τόσο στην εποχή τους, όσο και διαχρονικά, είναι η συναρμογή χριστιανικής διδασκαλίας και αρχαίου ελληνικού πνεύματος. Έφεραν έτσι σε γόνιμη επαφή δύο κόσμους έως τότε αντίθετους, και έβαλαν τις βάσεις της σκέψης που δόμησε και χαρακτηρίζει μέχρι σήμερα τον δυτικό κόσμο. Και οι τρεις τους, όπως και άλλοι πολλοί χριστιανοί διανοητές μαθητές τους, που ακολούθησαν, δεν απεκδύθηκαν δια βίου τον φιλοσοφικό χιτώνα, τον οποίο έφεραν με συναίσθηση κάτω από το ιερατικό στιχάριο.

Τα έχει αναδείξει όλα αυτά περίλαμπρα η σχετική βιβλιογραφία, πρόσφατα δε τα έθεσε σε νέα στέρεη βάση η σχετική με το θέμα μας σκέψη του μακαριστού Μητροπολίτου Περγάμου κυρού Ιωάννη Ζηζιούλα, ο οποίος αναπραγματεύθηκε το ζήτημα με ιδιαίτερη επιτυχία, αναδεικνύοντας νέες πτυχές του, σχετιζόμενες άμεσα και με την Ορθόδοξη Εκκλησιολογία: πώς δηλαδή η σύζευξη αυτή ολοκληρώθηκε όχι μόνο σε επίπεδο θεωρητικού λόγου, αλλά και καθημερινής λατρευτικής ζωής του σώματος της Εκκλησίας, και πώς μετουσιώθηκε σε πολιτισμό, ποίηση, δογματική σκέψη, φιλοσοφική ανάλυση, ποίηση, εικονογραφία, μουσική.

Σε όσα ακολουθούν, θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τους όρους και τα μέτρα της σύνθεσης αυτής στο επίπεδο του απλού λαού, των πιστών, του μεγάλου μέρους της ευχαριστηριακής και λατρευτικής σύνταξης. Αυτών που ανά τους αιώνες δεν υπήρξαν μέτοχοι παιδείας και κάτοχοι φιλοσοφίας, αλλά ζώντας μέσα στην Εκκλησία προσέλαβαν τις μεγάλες αυτές αλήθειες εμπειρικά, και τις κατέστησαν τρόπο ζωής, ώστε να μπορέσουν να τις εκφράσουν μέσα από τα ήθη και τα έθιμά τους, τις τελετουργίες και τις κάθε είδους λατρευτικές εκδηλώσεις τους. Πρόκειται για μια διάσταση της σύνθεσης Ελληνισμού και Ορθοδοξίας που σπάνια αναφέρεται ή απασχολεί τους ειδικούς ερευνητές, είναι όμως όχι μόνο σπουδαία αλλά κυριολεκτικά καθοριστική, αν κανείς αναλογιστεί ότι αφορά τον ίδιο το λαό του Θεού, το εκκλησιαστικό «σώμα Χριστού», στην πιο πλατιά του διάσταση.

Πρέπει να σημειώσουμε εξ αρχής ότι στο χώρο της λαϊκής θρησκευτικότητας, και μάλιστα στις περιπτώσεις των παλαιότερων παραδοσιακών αγροτοκτηνοτροφικών κοινωνιών, παρατηρείται το φαινόμενο της επιβίωσης και μεταστοιχείωσης μορφών της προχριστιανικής λατρευτικής παράδοσης, ιδίως στο επίπεδο της λαϊκής «χθόνιας» και όχι της επίσημης «ολύμπιας» θρησκείας. Και ότι στον μετασχηματισμό και στην τελική υιοθέτηση αυτών των μορφών έγκειται, κατά μείζονα λόγο, η σύνθεση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας, στο επίπεδο της λαϊκής ζωής και θρησκευτικότητας, στα μέτρα της λαϊκής ευλάβειας, πίστης και λατρείας.

Πράγματι, όσον αφορά τις δεισιδαιμονίες και τις επιμέρους λατρευτικές πρακτικές, τόσο σε επίπεδο νοοτροπιών και αντιλήψεων, όσο και σε επίπεδο τελετουργιών, πολλά στοιχεία της αρχαι-

ότητας φαίνονται να επιβιώνουν στον παραδοσιακό ελληνικό πολιτισμό, τουλάχιστον ως τα μέσα του 20ού αιώνα, οπότε και παρατηρείται η σταδιακή αποδόμησή τους. Το φαινόμενο αυτό είχαν παρατηρήσει και οι εκκλησιαστικές αρχές, που από τους πρώτους Πατέρες της Εκκλησίας ως και την εποχή του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτη προσπάθησαν με νουθεσίες, κανόνες και απαγορεύσεις να εξαφανίσουν τις συνήθειες αυτές. Και όταν αυτό δεν έγινε εφικτό, προσπάθησαν να τις μεταστοιχειώσουν, εντάσσοντάς τις στο πλαίσιο της ορθόδοξης λατρείας.

Η προσεκτική μελέτη των λαϊκών τελετουργιών δείχνει ότι δεν έχουμε πάντοτε την ίδια δυνατότητα ερμηνείας. Ορισμένες ανήκουν στην κατηγορία των αρχετυπικών στοιχείων, που απαντούν σε διάφορες περιοχές και λαούς, χωρίς η ύπαρξή τους αυτή να σημαίνει πάντα και σχέση καταγωγής ή επίδρασης. Η περίπτωση αυτή εντάσσεται στο ερμηνευτικό σχήμα του πολυγενετισμού, το οποίο χρησιμοποιούμε για την κατανόηση της ύπαρξης ανάλογων δεδομένων, στους λαϊκούς πολιτισμούς όλων των λαών.

Άλλες πάλι αποτελούν πραγματικά πολιτισμικά επιβιώματα, μορφές αυτών που ο Ed. Tylor ονόμασε «survivals in culture». Η ύπαρξη αυτών οφείλεται στην σχέση ανάμεσα στην υλική βάση και το πνευματικό επικοδόμημα. Όσο η υλική βάση, για παράδειγμα οι τεχνικές σποράς, καλλιέργειες και θερισμού των δημητριακών, μένει ακίνητη, τόσο ακίνητο μένει και το επικοδόμημα, εν προκειμένω οι αντιλήψεις και τα ανάλογα έθιμα που σχετίζονται με τον κύκλο καλλιέργειας του σιταριού. Όταν η υλική βάση αλλάζει, και αυτό συνέβη στην Ελλάδα από τη δεκαετία 1950-1960, τότε και το πνευματικό οικοδόμημα αρχίζει να κινείται και να μετασχηματίζεται, με διαφορετικούς βεβαίως ρυθμούς.

Αρα το ζήτημα των προχριστιανικών στοιχείων των τελετουργιών, όσων δηλαδή δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως αρχετυπικά στοιχεία μπορεί να εξεταστεί με βάση την αναλυτική εξέταση των τελετουργικών μορφών. Στις λαϊκές θρησκευτικές τελετουργίες, πολλά είναι τα στοιχεία εκείνα που σχετίζονται με αρχαίες και αρχέγονες θρησκευτικές δοξασίες και τελετουργικές πρακτικές. Πρόκειται για τα γνωστά ως προχριστιανικά επιβιώματα της ελληνικής λαϊκής λατρείας, τα οποία η Ορθόδοξη Εκκλησία προσπάθησε να εξαφανίσει με σειρά ιερών κανόνων και αποφάσεων Οικουμενικών και Τοπικών Συνόδων. Όταν διαπίστωσε πως δεν θα τα κατάφερνε, η Εκκλησία δια των μεγάλων Πατέρων της –των προαναφερθέντων Τριών Ιεραρχών, λ.χ., που έπαιξαν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή– προσπάθησε να μεταστοιχειώσει επί το χριστιανικότερον τις παραδόσεις και τις τελετουργίες αυτές.

Αυτό σημαίνει, όπως προαναφέρθηκε ήδη, ότι τα προχριστιανικά στοιχεία των λαϊκών τελετουργιών, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, αντιμετωπίζονται ως ιστορικά δεδομένα, και εντάσσονται στον ιστορικό τους περίγυρο, στα πλαίσια μιας θεωρητικής αρχής που είναι γνωστή ως «ιστορικότητα των λαογραφικών φαινομένων».

Με τον τρόπο αυτό, και όχι σε μια σχεδόν μεταφυσική διάσταση ή υπό μια εθνικιστική προοπτική, πρέπει να ερμηνεύουμε τα προχριστιανικά επιβιώματα της λαϊκής λατρείας, τα οποία είναι βεβαίως υπαρκτά, όπως και σε όσα παραπάνω αναφέρθηκαν συχνά καταδείχθηκε. Και μόνο υπό αυτές τις προϋποθέσεις η μελέτη τους είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη, συμβάλλοντας στη γνώση της διαχρονικής διάστασης του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού, και της ιστορικής εξέλιξης και υπόστασης των νοοτροπιών και των τελετουργικών εκδηλώσεων της ελληνικής λαϊκής θρησκευτικότητας.

Σε κάθε περίπτωση, στις λαϊκές θρησκευτικές τελετουργίες που εξετάζουμε διαπιστώνεται μια διχοτομία ανάμεσα στην εκκλησιαστική λατρεία και πρακτική και στην λαϊκή τελετουργική πράξη, ανάμεσα δηλαδή στην «επίσημη» και την «λαϊκή» θρησκεία και λατρεία. Διχοτομία ωστόσο που διαπιστώνεται μεν από τους εκκλησιαστικούς παράγοντες και τους μελετητές, όχι όμως και από τον λαό, για τον οποίο εκκλησιαστική λειτουργική ζωή, λαϊκές διαβατήριες και γονιμικές τελετουργίες, αλλά και μαγεία και μαντεία εντάσσονται στο ίδιο σχήμα της επωφελούς και απαραίτητης για τον άνθρωπο σχέσης και επαφής του με το θείον, ώστε να προσδιοριστεί κατά το δοκούν και το ωφέλιμο η φυσική και κοσμική πραγματικότητα.

Η συνέχιση της ύπαρξης των δεισιδαιμονιών στη συλλογική παραδοσιακή ζωή της εποχής μας οφείλεται στη λειτουργία ενός λαϊκού ψυχολογικού φαινομένου που χαρακτηρίζεται ως «εθιμι-

κός φόβος», σύμφωνα με το οποίο ο άνθρωπος αναγνωρίζει το παράλογο αυτών των τελετουργικών προφυλάξεων και απαγορεύσεων, ταυτοχρόνως όμως συνεχίζει να τις τελεί και να τις τηρεί, με τον ενδόμυχο και συνειρμικό, παράλογο στη βάση του, φόβο ότι κάπου μπορεί να ωφεληθούν, χωρίς ωστόσο να μπορεί να προσδιορίσει πού.

Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις οι τελετουργίες αυτές συνδέονται με αντίστοιχες μαγικές, μαγικοφυσικές ή μαγικοθρησκευτικές επωδές και μαγικές πράξεις, όπως λ.χ. ισχύει για τις περί της βασκανίας προλήψεις (*μάτιασμα*), οι οποίες συνδέονται με την μαγική πρακτική της αποτροπής της (*ξεμάτιασμα*), μέσω διαφόρων μεθόδων, που συνεχίζουν να τελούνται παρά τις προειδοποιήσεις της Εκκλησίας ότι πρόκειται για μορφές μαγείας.

Οι δεισιδαιμονίες σχετίζονται άμεσα με την παραδοσιακή θρησκευτική συμπεριφορά του λαού, υπό την έννοια ότι σχηματοποιούν τελετουργικά θρησκευτικές απόψεις της λεγόμενης «λαϊκής λατρείας», η οποία κινείται παράλληλα προς την επίσημη και αποτελεί έκφραση της λαϊκής θρησκευτικότητας. Τέλος, οι δεισιδαιμονίες συναποτελούν τη λεγόμενη λαϊκή μεταφυσική πίστη του ελληνικού λαού, μέσα από την οποία μπορούμε να γνωρίσουμε τον πολύπλοκο και πολυστρωματικό κόσμο των λαϊκών θρησκευτικών και μεταφυσικών πεποιθήσεων, με την συχνά αρχαία και βυζαντινή καταγωγή, που έχουν επιβιώσει μέχρι τις μέρες μας.

Αν τώρα δούμε συνολικά και συνθετικά το ζήτημα, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι σε παλαιότερες ιστορικές περιόδους, τότε που η Εκκλησία εθναρχούσε, η συνείδηση του Γένους συνδέθηκε άρρηκτα με την εκκλησιαστική τάξη και ζωή. Η συνύπαρξη της εκκλησιαστικής με την εθιμική ζωή, που επιτεύχθηκε τότε, υπήρξε η απαντοχή και η κινητήρια δύναμη του Γένους, αυτή που τελικά εξασφάλισε και την επιβίωσή του. Στην μακρά και κρίσιμη αυτή περίοδο, ο λαός μας σχημάτισε τις κύριες μορφές που σήμερα χαρακτηρίζουμε ως «παράδοση», και οι οποίες συνεχίζουν να αποτελούν το βασικό κομμάτι της λαϊκής θρησκευτικής ζωής.

Βέβαια οι συνθήκες άλλαξαν, πολλά τροποποιήθηκαν και οι θεολογικές αλήθειες και πραγματικότητες άρχισαν να γίνονται κτήμα των πολλών, και να διαδίδονται, ώστε όλο και περισσότεροι να αποκτούν θεολογική και εκκλησιαστική αυτοσυνειδησία. Το μεγαλύτερο κομμάτι του λαού συνδυάζει την θρησκευτικότητα με τα έθιμα, και δεν γνωρίζει άλλον τρόπο να θρησκεύει, παρά τη συμμετοχή στα έθιμα της λαϊκής λατρείας, τα οποία, πέρα από την θεαματικότητά τους περικλείουν πολλά κομμάτια λαϊκής ορθόδοξης θεολογίας.

(Συνεχίζεται στο επόμενο Τεύχος).

(Απόσπασμα της ομιλίας του Εμμανουήλ Βαρβούνη Καθηγητή Λαογραφίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, στην εκδήλωση «Κυριακή της Ορθοδοξίας στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης», βλ. **αριθμ. 2901**)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – ΜΑΡΤΙΟΥ 2025

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

2894 6. Βράβευση πρωτοετών φοιτητών Δήμου Πλατανιά.

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε η μεγάλη Εορτή των Θεοφανίων στο Κολυμπάρι. Μετά τη Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Γωνιάς, τελέστηκε στο λιμάνι του Χωριού, η Ακολουθία του Μεγάλου Αγιασμού, παρουσία των τοπικών αρχών και πλήθους κόσμου, από τον Σεβασμ. Μητρ. Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιο**. Πολλοί ήταν εκείνοι που θέλησαν να βουτήξουν στα νερά και να πιάσουν τον Σταυρό, προκειμένου να έχουν την ευλογία Του.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη Κεντρική Αίθουσα, η πρώτη ετήσια καθιερωμένη εκδήλωση για τη βράβευση των πρωτοετών φοιτητών του Δήμου Πλατανιά, που εισήχθησαν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας, σε συνεργασία με την Ακαδημία, με μεγάλο χορηγό την ANEK LINES/ATTICAGROUP, η οποία προσέφερε σε όλους τους επιτυχόντες ένα δωρεάν εισιτήριο μετ' επιστροφής, σε τετράκλινη καμπίνα, στη γραμμή ΧΑΝΙΑ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΧΑΝΙΑ.

Η εκδήλωση άρχισε με την Ακολουθία κοπής της Αγιοβασιλόπιτας από τον Σεβασμ. Μητρ. Κισάμου και

Σελίνου **Αμφιλόχιο**, Πρόεδρο της Ακαδημίας, ο οποίος στον σύντομο Χαιρετισμό του, συνεχάρη τους νέους επιτυχόντες στα Πανεπιστήμια της Ελλάδος καθώς και τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς, υπογραμμίζοντας ότι οι σπουδές τους θα πρέπει να είναι προς το συμφέρον της Κρήτης, της Ελλάδος και του ανθρώπου.

Ακολούθως, Χαιρετισμό απηύθυναν ο Δήμαρχος Πλατανιά **Ιωάννης Μαλανδράκης**, ο Βουλευτής Χανίων **Αλέξανδρος Μαργογιαννάκης**, η Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος σε θέματα Παιδείας **Σοφία Μαλανδράκη-Κρασουδάκη**, ο Σύμβουλος Διοίκησης της ΑΤΤΙCΑ GROUP κι εκπρόσωπος της ANEK LINES, **Σπύρος Πρωτοπαπαδάκης**, ο Εντεταλμένος σε θέματα Παιδείας Δημοτικός Σύμβουλος και Διευθυντής του Εσπερινού ΕΠΑΛ Πλατανιά **Γιάννης Λαράκης**, ενώ Χαιρετισμό απέστειλε η Βουλευτής Χανίων **Σέβη Βολουδάκη**. Χαιρετισμό απηύθυνε και ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, **Αρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς** (βλ. Προλογικό Σημείωμα σ.1-3).

Ακολούθησαν παραδοσιακά κάλαντα από τη Χωροδία του Ωδείου της Ιεράς Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου, υπό τη διεύθυνση του Χοράρχη **Γιώργου Χαχλάκη**.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν οι Αντιδήμαρχοι Πλατανιά **Χρήστος Αρχοντάκης**, **Στέλιος Δημητριογιαννακης**, **Μανώλης Μαλακωνάκης**, **Κώστας Βουρδουμπάς**, **Πολυχρόνης Σημαντηράκης**, **Χρυσούλα Μαραγκουδάκη**, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΗΠ **Αντώνης Καπνισάκης**, ο Περιφερειακός Σύμβουλος **Μανώλης Φραγκάκης**, ο επικεφαλής της μείζονος αντιπολίτευσης Δήμου Πλατανιά **Γιάννης Κασσελάκης**, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων **Χρήστος Πραματευντάκης**, ο Διοικητής του Α.Τ. Πλατανιά **Ματθαίος Ιγγλεζάκης**, Διευθυντές και Εκπαιδευτικοί Γυμνασίων και Λυκείων του Δήμου Πλατανιά, καθώς και συγγενείς των επιτυχόντων σπουδαστών και αρκετοί φίλοι του Ιδρύματος. Την εκδήλωση συντόνισε η υπάλ-

ληλος του Τμήματος Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Πλατανιά **Κατερίνα Καραπατάκη** (Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Βράβευση φοιτητών, 8.1.2025, σ. 10, *Τα Σελινιώτικα Νέα*, Εκδήλωση υποδοχής νέου έτους και βράβευσης πρωτοετών φοιτητών, 8.1.2025, σ. 12).

11. Στην ΟΑΚ μιλάμε... για βιβλία!

Την πρώτη συνάντηση του έτους πραγματοποίησαν τα μέλη της Λέσχης Φιλαναγνωσίας της Ακαδημίας στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως», όπου συζητήθηκε το βιβλίο «Μάθημα Ελληνικών», της Νοτιοκορεάτισσας συγγραφέως Χαν Κάνγκ (Han Kang), της οποίας απονεμήθηκε το Νόμπελ Λογοτεχνίας (2024).

Ένα ποιητικό μυθιστόρημα για τον έρωτα που γεννήθηκε απρόσμενα, ανάμεσα σε μια γυναίκα που έχασε την ικανότητα της ομιλίας και έναν Κορεάτη καθηγητή αρχαίων ελληνικών, ο οποίος χάνει το φως του μέρα με τη μέρα. Είναι πραγματικά εντυπωσιακός ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται η πλοκή στο Μάθημα Ελληνικών. Η αίσθηση της ταχείας - και μη αναστρέψιμης - πορείας του άνδρα προς το σκοτάδι αλλά και η αίσθηση απόλυτης ψυχικής στασιμότητας - και παραίτησης ίσως - της γυναίκας, δημιουργούν στον αναγνώστη έντονα στοιχεία ενσυναίσθησης.

Τα μέλη αντάλλαξαν ευχές και έκοψαν την Πρωτοχρονιάτικη πίτα της Λέσχης (Βλ. *Νέοι Ορίζοντες*, Στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης μιλάμε...για βιβλία! 15.1.2025, σ. 9).

2895 11. Η ενέργεια στην Κρήτη.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε, ως συνέχεια της Επιστημονικής Ημερίδας που είχε πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο του 2024, στην πορεία ενημέρωσης Φορέων, επιστημόνων και πολιτών, σχετικά με τα προβλήματα κατανομής της ενέργειας.

Διοργανωτές ήταν η Περιφέρεια Κρήτης, η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κρήτης, η Μινώα Ενεργειακή

Κοινότητα, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Ανατολικής & Δυτικής Κρήτης, το Εμπορικό-Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, η Δέσμη Ενεργειακών Κοινοτήτων Ελλάδας, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Ανατολικής Κρήτης, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Παράρτημα Κρήτης και η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης. Την εκδήλωση συντόνισε ο δημοσιογράφος **Αργυράκης Μανώλης**.

Στον Χαιρετισμό του ο Περιφερειάρχης Κρήτης **Σταύρος Αρναουτάκης** ανέφερε μεταξύ άλλων: «Τα έργα των ηλεκτρικών διασυνδέσεων, αλλά και οι μονάδες ΑΠΕ που λειτουργούν ήδη ή πρόκειται να αδειοδοτηθούν, δημιουργούν νέα δεδομένα για το νησί, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύουν την ανάγκη, η ενεργειακή μετάβαση να γίνει με τρόπο δίκαιο και συμπεριληπτικό, δίνοντας στους πολίτες τη δυνατότητα να καλύψουν οι ίδιοι, ως αυτοπαραγωγοί τις ενεργειακές τους ανάγκες, ατομικά ή συλλογικά. Προς αυτή την κατεύθυνση, η Περιφέρεια Κρήτης στηρίζει έμπρακτα τις ενεργειακές κοινότητες και μέσα από αυτές, τη συλλογική αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, την ενίσχυση της ενεργειακής δημοκρατίας. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης, έχει ζητήσει την εξαίρεση των Ενεργειακών Κοινοτήτων ευρείας βάσης από τις ρυθμίσεις που καταργούν τον ενεργειακό συμψηφισμό, καθώς η παραγόμενη ενέργεια από ΑΠΕ πρέπει να καταναλώνεται την ώρα που παράγεται. Στην ίδια απόφαση το Περιφερειακό Συμβούλιο ζητά ομόφωνα, την ανάκληση των αδειών για δύο μεγάλα αιολικά πάρκα και το διαμοιρασμό εκ νέου του ηλεκτρικού χώρου, προκειμένου να αποδοθεί κατά 70% στις ανάγκες των κατοίκων, των μικρών επιχειρήσεων και των ενεργειακών κοινοτήτων».

Ο Δήμαρχος Ηρακλείου **Αλέξης Καλοκαιρινός**, σημείωσε πως βασική προϋπόθεση οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, είναι η κατά προτεραιότητα διάθεση του ενεργειακού και γεωγραφικού χώρου στους ΟΤΑ, σε τοπικούς φορείς και στους πολίτες του νησιού, για την υλοποίηση συλλογικών έργων ενεργειακής μετάβασης.

Στο ίδιο πνεύμα στήριξης της ενεργειακής δικαιοσύνης και ενεργειακής δημοκρατίας κινήθηκε και η ομιλία του Δημάρχου Ρεθύμνης και προέδρου της ΠΕΔ **Γιώργο Μαρινάκη**, ο οποίος από την πλευρά του τόνισε ότι «η ενέργεια ως δημόσιο αγαθό, οφείλει να προστατεύεται από το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο. Το αυξημένο ενδιαφέρον για συλλογική αξιοποίηση του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, είναι κάτι που αναδεικνύει τις ανάγκες δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου για τις ενεργειακές κοινότητες, για τους ΟΤΑ, για τους ΤΟΕΒ, για τις ΔΕΥΑ, αλλά και την αναγκαιότητα μεγαλύτερης υποστήριξης των συλλογικών προσπαθειών».

Ο Δήμαρχος Αθηναίων και καθηγητής του ΕΜΠ **Χάρης Δούκας**, στην τοποθέτησή του αναφέρθηκε ότι

«η Τοπική Αυτοδιοίκηση τάσσεται ξεκάθαρα υπέρ της συλλογικής αξιοποίησης της ενέργειας μέσω ενεργειακών κοινοτήτων ευρείας βάσης, ενώ είναι πλέον ζήτημα κεντρικής πολιτικής απόφασης, να δοθεί ισχυρό ποσοστό πάνω από 50% του ηλεκτρικού χώρου στους πολίτες, είτε με συμψηφισμό από υφιστάμενα έργα ή με ισχυρές περικοπές στα μεγάλα έργα ώστε να μπορούμε να μιλάμε για δίκαιη κατανομή και ενεργειακή δημοκρατία».

Η εκδήλωση περιελάμβανε επίσης ομιλία με θέμα την «Κατανομή ενεργειακού χώρου στην Κρήτη με ιδιαίτερη αναφορά στις Ενεργειακές Κοινότητες ευρείας βάσης» από τον Καθηγητή του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών ΕΛΜΕΠΑ και μέλους της Μινώα **Κατσαπρακάκη Δημήτρη**, όπου αναφέρθηκε το βραβευμένο πλέον και από την Ευρώπη παράδειγμα της «Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας».

Ο Ομότιμος Καθηγητής της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ, πρώην Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος ΔΕΔΔΗΕ **Χατζηαργυρίου Νίκος**, αναφέρθηκε στην βέλτιστη αξιοποίηση του ηλεκτρικού ενεργειακού χώρου διασύνδεσης ΑΠΕ, ενώ ο επίκουρος Καθηγητής της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ **Μαρινάκης Βαγγέλης**, παρουσίασε το έργο «Crete Energy Valley», στο οποίο ανάμεσα σε 41 φορείς, συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης, η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, για τη δημιουργία της Πρώτης κοιλάδας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ευρώπη. Στην ομιλία του ανέλυσε τις παραμέτρους και τα οφέλη του έργου, αλλά και τις ελληνικές δυσκολίες και αντιφάσεις που αναδύονται μέσα από το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο.

Την εκδήλωση έκλεισε ο Πρόεδρος της Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας **Χαράλαμπος Γιαννόπουλος**, τονίζοντας πως «η ενέργεια είναι ανθρώπινο δικαίωμα, επομένως είναι θέμα ηθικής και αξιοπρέπειας η προάσπιση της δίκαιης κατανομής του ηλεκτρικού χώρου. Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, μέσω της πρόσβασης σε καθαρή και φθηνή ενέργεια για όλους τους πολίτες, είναι η μοναδική προτεραιότητα στις συλλογικές προσπάθειες, που διεκδικούν το μέγιστο κοινό όφελος για το νησί μας».

Στην εμβληματική και επιτυχημένη αυτή συνδιοργάνωση των Φορέων της Κρήτης για τη Δίκαιη Κατανομή του Ηλεκτρικού Χώρου του νησιού, δόθηκε ένα ηχηρό μήνυμα, με τους Φορείς να καταλήγουν σε κοινές διεκδικήσεις, που αποτυπώθηκαν σε αντίστοιχο ψηφισμα συλλογής υπογραφών. Κύριο αίτημα του ψηφίσματος προς το Υπουργείο Ενέργειας αποτελεί η ανάκληση των καταχρηστικών αδειών 1GW που καταλαμβάνουν γεωγραφικό και ενεργειακό χώρο στο νησί από το 2011, αλλά και η επιδότηση κατασκευής έργων από το Ταμείο Ανάκαμψης, μέσω ενεργειακών κοινοτήτων για

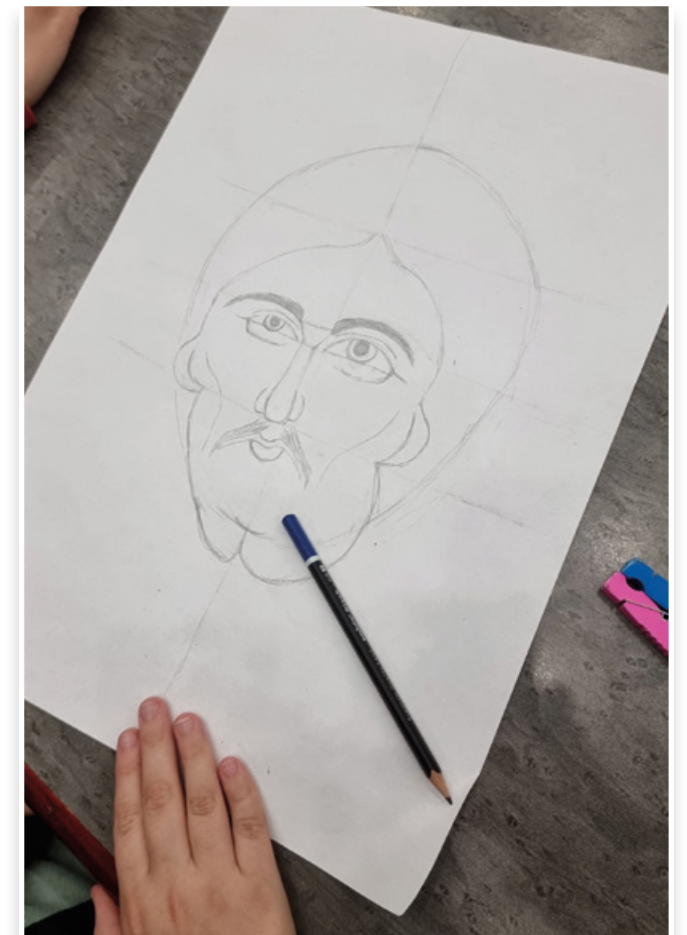
αυτοπαραγωγή και όχι την προμήθεια ενέργειας μέσω τρίτων.

Σε μία τόσο κρίσιμη καμπή της Ενεργειακής Μετάβασης, η συζήτηση παραμένει ανοιχτή, συνεχίζεται κοινωνικά και θεσμικά, με στόχο πάντα τη βέλτιστη και δίκαιη αξιοποίηση των φυσικών πόρων, που το νησί διαθέτει σε αφθονία. Την εκδήλωση παρακολούθησε εκ μέρους του Ιδρύματος ο **Αντώνης Καλογεράκης**, Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΚ. (Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Εκδήλωση για την ενεργειακή μετάβαση, 13.1.2025, σ. 10).

17. Αγιογραφώντας (Ι).

Μαθητές και μαθήτριες της Ε' Τάξης του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Μουρνιών συνοδευόμενοι από τους Καθηγητές τους, επισκέφθηκαν την ΟΑΚ, για να παρακολουθήσουν το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Ιδρύματος, με τίτλο: «Βυζαντινή Εικόνα: Αναλύοντας τον συμβολισμό των αντικειμένων τα οποία κρατάνε οι Άγιοι στις Βυζαντινές Εικόνες».

Οι μαθητές ενημερώθηκαν από την **Κωνσταντίνα Στεφανάκη**, Υπεύθυνη του Εργαστηρίου Αγιογραφίας, για την ιστορία και τη Θεολογία της Εικόνας, καθώς και για τις τεχνικές της Αγιογραφίας. Τέλος, σχεδίασαν τη δική τους Εικόνα με θέμα το Πρόσωπο του Χριστού.

2896 18-19. Εορτή Αββά Μακαρίου του Αιγυπτίου.

Επί τη ευκαιρία της εορτής του Αγίου Αββά Μακαρίου του Αιγυπτίου, τελέσθηκε η Εορτή του Εσπερινού σε κλίμα κατανύξης, μυσταγωγίας και λιτότητας, παρουσία πιστών, στην παρακείμενη Ιερά Μονή Γωνιάς. Την επομένη, κυριώνυμο ημέρα της εορτής, τελέσθηκε ο Όρθρος και η Θεία Λειτουργία παρουσία συνεργατών και φίλων του Ιδρύματος. Μετά το πέρας της Λειτουργίας ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, μίλησε για τον βίο και την πολιτεία του Αγίου και την σχέση του με την Ακαδημία.

Ο Άγιος Μακάριος ανήκει στους μεγάλους νηπιτικούς Πατέρες της Εκκλησίας μας και τους στοχαστές. Μάς διασώθηκε ένα σημαντικό μέρος του συγγραφικού του έργου, το οποίο τον κατατάσσει στους πλέον βαθυστόχαστους θεολόγους, παρά το γεγονός ότι κάποιοι αμφισβητούν τη γνησιότητα των συγγραμμάτων. Σύγχρονος ερμηνευτής του υπήρξε ο νεοφανής άγιος της Σερβικής Εκκλησίας και μέγιστος θεολόγος του 20^{ου} αιώνα, όσιος Ιουστίνος Πόποβιτς, του οποίου η διδακτορική διατριβή είχε τίτλο: «*Το πρόβλημα του προσώπου και της γνώσεως κατά τον άγιο Μακάριο τον Αιγύπτιο*». Στη διατριβή του αυτή αναλύει σε βάθος την υψηλή θεολογία του μεγάλου διδασκάλου της αρχαίας Εκκλησίας (Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Γιορτή του Αγίου Μακαρίου στην ΟΑΚ, 16.1.2025, σ. 26).

2897 22. Ύδωρ ζωής...

Πραγματοποιήθηκε στην ΟΑΚ σε συνεργασία με το Κέντρο Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕΠΕΑ/ΚΠΕ) Βάμου και το 2^ο Γυμνάσιο Κισάμου, Επιμορφωτικό Σεμινάριο Εργασίας με θέμα: «*Αναλύοντας τη σημασία της εξοικονόμησης νερού σε συνθήκες κλιματικής κρίσης*», στο πλαίσιο του Erasmus+ Project 2023-1-EL01-KA220-SCH-000160568: «*Προστατεύουμε το νερό μας (SaveH₂O)*»: <https://saveh2o.gr> στο οποίο συμμετέχει η ΟΑΚ ως Επιστημονικός Εταίρος.

Ομιλητές της εκδήλωσης ήταν η Παιδαγωγική Ομάδα του (ΚΕΠΕΑ/ΚΠΕ) Βάμου και ο Υπεύθυνος του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας – Παράρτημα της ΟΑΚ, **Αντώνης Καλογεράκης**, ο οποίος επιλέχθηκε για το έτος 2025 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως Πρεσβευτής του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα.

Ο κ. Καλογεράκης συζήτησε με τους μαθητές, οι οποίοι συνοδεύονταν από τους καθηγητές τους, τη σημασία του νερού εστιάζοντας στις ανάγκες της υπαίθρου και των αγροτικών περιοχών, ενώ περπάτησαν από κοινού στα καλντερίμια της ΟΑΚ με θέα το Κρητικό Πέλαγος, όπου συνέχισαν τη συζήτηση αναλύοντας τις συνέπειες της Κλιματικής Κρίσης και εμβαθύνοντας σε καλές πρακτικές. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά περιβαλλοντικά εργαστήρια με τη συμμετοχή των μαθητών, υπό την καθοδήγηση της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΕΠΕΑ/ΚΠΕ Βάμου.

2898 24. Πολίτες του αύριο.

Μαθητές και μαθήτριες της Γ' Γυμνασίου του 1^{ου} Γυμνασίου Κισάμου, επισκέφθηκαν την Ακαδημία για να παρακολουθήσουν, σεμινάριο Επαγγελματικού Προσανατολισμού από την Δέσποινα Τσαλίδου, Θεολόγο. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις αλλαγές που έχουν γίνει στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αλλά και για τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Εν συνεχεία, ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής, τόνισε στα παιδιά τη σημασία της σωστής επιλο-

γής επαγγέλματος, τόσο για το ίδιο το πρόσωπο όσο και για το σύνολο της κοινωνίας.

Τέλος, παρακολούθησαν το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, «*Πολίτης του Αύριο: Συμμετοχή και Προετοιμασία για Επιτυχία*» από τον **Γιώργο Φαλαγγάρη**, Επιστημονικό Συνεργάτη της ΟΑΚ, όπου αναφέρθηκε στην κατανόηση της σημασίας της ενεργούς συμμετοχής στην κοινωνία και στην προετοιμασία για την αγορά εργασίας.

2899 26. 28. 29. Εισαγωγή στα Πρώιμα Χριστιανικά Κείμενα.

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι διδασκαλίες του Διαδικτυακού Εργαστηρίου της ΟΑΚ «*Εισαγωγή στα Πρώιμα Χριστιανικά Κείμενα*», το οποίο πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά.

Σκοπό του Εργαστηρίου αποτέλεσε η πρώτη επαφή με τα πρώιμα χριστιανικά κείμενα του 1^{ου} και 2^{ου} μ.Χ. αιώνα (Απόκρυφες Πράξεις Παύλου και Θέκλας, Μαρτύριο Πολυκάρπου, Επιστολές Ιγνατίου Θεοφόρου, Λόγοι Ιωάννου Χρυσοστόμου) από ιστορική, κυρίως, σκοπιά. Οι συμμετέχοντες πραγματοποιήσαν μία λεπτομερή ανάγνωση των κειμένων και ακολουθήσε ο εντοπισμός ιστορικών στοιχείων και ο κριτικός σχολιασμός τους σε Θρησκευτικό και Κοινωνικό πλαίσιο.

Την οργάνωση και τη διδασκαλία του Εργαστηρίου ανέλαβε η **Ζωή Τσιάμη**, Επιστημονική Συνεργάτιδα της Ακαδημίας. Με το πέρας των παραδόσεων ακολούθησε συζήτηση ανατροφοδότησης μεταξύ των συμμετεχόντων και της διδάσκουσας, ενώ εκφράστηκε η επιθυμία για πραγματοποίηση αντίστοιχων Εργαστηρίων στο μέλλον.

28. Αγιογραφώντας (II).

Μαθητές και μαθήτριες της Δ' Τάξης του Δημοτικού Σχολείου Περιβολίων συνοδευόμενοι από τους Καθηγητές τους παρακολούθησαν σχετικό Πρόγραμμα με την καθοδήγηση της **Κωνσταντίνας Στεφανάκη**, υπεύθυνης του Αγιογραφίου της ΟΑΚ (βλ. όπως 17.1).

29. Επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη μας.

Μαθητές και μαθήτριες του 3^{ου} Νηπιαγωγείου Κισάμου, επισκέφθηκαν την Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, για να παρακολουθήσουν το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «*Επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη μας*». Οι μαθητές ενημερώθηκαν από τον **Ιωάννη Μουντογιαννάκη**, Βιβλιοθηκονόμο της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος, σχετικά με την λειτουργία και τους κανόνες της Βιβλιοθήκης και εν συνεχεία, τους διάβασε το παιδικό βιβλίο «*Ένα βουνό καρότα*», της **Κέιτι Χάντσον**. Τέλος, τα παιδιά, ζωγράφισαν με φαντασία τα δικά τους καρότα και έδωσαν ραντεβού για την επόμενη συνάντηση Φύλαναγνωσης.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

12. Μία βόλτα στην ΟΑΚ.

Μαθητές και μαθήτριες του 7^{ου} Γυμνασίου Χανίων, επισκέφθηκαν την ΟΑΚ στο πλαίσιο του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «*Μία βόλτα στην ΟΑΚ*», και ενημερώθηκαν μέσα από οπτικοακουστικό υλικό, αλλά και διά ζώσης ξενάγηση, από τον **Ιωάννη Μουντογιαννάκη**, Επιστημονικό Συνεργάτη και Βιβλιοθηκονόμο, για τη ζωή και το έργο της Ακαδημίας και τις πολυποίκιλες δράσεις του Ιδρύματος.

Εν συνεχεία, επισκέφθηκαν την Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, όπου ενημερώθηκαν σχετικά με την λειτουργία και τους κανόνες της Βιβλιοθήκης, το Πρόγραμμα

Φιλαναγνωσίας αλλά για τις Νέες Τεχνολογίες και την επιρροή τους στις Βιβλιοθήκες, οι οποίες συνεχώς εξελίσσονται και επαναπροσδιορίζουν τον ρόλο τους, ακολουθώντας τις σύγχρονες εξελίξεις της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, με κύριο μέλημά τους την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση του αναγνωστικού τους κοινού.

15. Στην ΟΑΚ μιλάμε... για βιβλία!

Την δεύτερη συνάντηση του έτους πραγματοποίησαν τα μέλη της Λέσχης Φιλαναγνωσίας της ΟΑΚ στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως», όπου συζητήθηκε το βιβλίο, με τίτλο: «*Αλβέρτος Σβάιτσερ*» του συγγραφέα Τάσο Αθανασιάδη, εκδόσεις «Βιβλιοπωλείον της Εστίας».

Το βιβλίο μας διδάσκει ότι, άνθρωποι όπως ο Αλβέρτος Σβάιτσερ δείχνουν πως οι σημαντικότερες έννοιες της ανθρώπινης πνευματικότητας, δηλαδή η αγάπη, η αλληλεγγύη και η συμπόνια, δεν είναι μια ανέφικτη ουτοπία, αλλά υπόθεση των ανθρώπων και μπορούν να εκπληρωθούν από άλλους ανθρώπους, από την ιερή ζωή που μας περιέχει (Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Συνάντηση μελών Λέσχης Φιλαναγνωσίας, 22.2.2025, σ. 27).

17. Η παράσταση των παραστάσεων!

Με αφορμή την εορταστική εκδήλωση (15-2-2025) για τα 50 χρόνια Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης εγκαινιάστηκε η νέα Έκθεση της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων, μία εικαστική – διαδραστική περιήγηση στην 50ετή ιστορία του ΔΗΠΕΘΕΚ, όπου ξεδιπλώνονται βιοματικές ιστορίες από την πολυετή και επιδραστική πορεία του, με την ευχή όλων, να μπορέσει η Έκθεση αυτή να ταξιδέψει και εκτός των συνόρων της Κρήτης, αφού αποτελεί ένα από τα φωτεινά πρόσωπα της Κρήτης.

Περισσότερα από 700 εκθέματα – κοστούμια και σκηνικά, μακέτες, σχέδια και γλυπτά, σκηνοθετικές και μεταφραστικές σημειώσεις, αφίσες, προγράμματα, φωτογραφίες, βίντεο και ηχητικά ντοκουμέντα – συνθέτουν μία εικαστική εγκατάσταση από 129 παραγωγές του πλούσιου αρχείου. Αυτά αποτελούν τον πυρήνα της διοργάνωσης, την επιμέλεια της οποίας ανέθεσε η Καλλιτεχνική Διευθύντρια του Θεάτρου, **Έφη Θεοδωρόπουλου**, στον Διεθνή Εικαστικό και Επίκουρο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών, **Αντώνη Βολανάκη**.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς** στην παρέμβασή του σημείωσε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «*Ακούσαμε χθες ότι ο έρωτας μόνο μπορεί να νικήσει τον θάνατο. Δυστυχώς όμως ζούμε στα χρόνια της μοναξιάς. Όσο κι αν λέμε ότι δεν μας αρέσει, έχουμε κουρνιαχτάει μέσα της. Ίσως, η απόθνηση του έρωτα είναι μια άμυνα, μια δικαιολογία για το ότι βαριόμαστε να επικοινωνήσουμε και, σίγουρα, φοβόμαστε να αισθανθούμε. Δεν επιτρέπουμε σε κάποιον να καταλάβει χώρο στη ζωή μας – δεν τον αφήνουμε ούτε στο inbox μας να καταλάβει χώρο. Τον αποκλείουμε! Σήμερα ακούμε ότι το θέατρο νικά τις ανθρώπινες θλίψεις. Σήμερα γιορτάζουμε την «παράσταση των παραστάσεων ...». Τι όμορφο! Το Θέατρο ξεκινά στην Κρήτη το 1969! Απάντηση στην ψυχική υγεία του κρητικού λαού... πρώτη Καταστατική Συνέλευση του Νοεμβρίου το 1972. Πρώτη Γενική Συνέλευση το 1973 στον Άγιο Νικόλαο. Πρώτος Πρόεδρος ο κ. **Αλέξανδρος Παπαδερός**. Η Κρητική κουζουλάδα παίρνει σάρκα και οστά! Τα υπόλοιπα τα ακούσατε.... Η προίκα μας; Φυσικά η υλική προίκα που είναι καταπληκτική, όπως αποτυπώνεται σήμερα από τον αγαπητό κ. **Αντώνη Βολανάκη**. Υπάρχει όμως και η άυλη προίκα που μας άφησαν οι πρωτεργάτες: έγνοια, συγκρητισμός, συλλογικότητα, ενεργοποίηση, ποιότητα, η πρώτη παγκρήτια πνευματική επανάσταση. Ας προσπαθήσουμε να την σεβαστούμε!»*

(Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης και η δημιουργία της Εταιρείας Θεάτρου Κρήτης, 15.2.2025, σ. 30-31).

26. Αγιογραφώντας (III).

Μαθητές και μαθήτριες της Ε' Τάξης του Δημοτικού Σχολείου Παζινού συνοδευόμενοι από τους Καθηγητές τους παρακολούθησαν σχετικό Πρόγραμμα με την καθοδήγηση της **Κωνσταντίνας Στεφανάκη**, υπεύθυνης του Αγιογραφίου του Ιδρύματος (βλ. όπως 17.1).

27. Ορθόδοξη Χριστιανική Νηστεία.

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, με τίτλο: «*Ορθόδοξη Χριστιανική Νηστεία: μία παράδοση αιώνων που σέβεται το Φυσικό Περιβάλλον και τον Άνθρωπο*», με τη συμμετοχή μαθητών και εκπαιδευτικών του Μουσικού Σχολείου Χανίων.

Την εκδήλωση χαιρέτισε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, ο οποίος μίλησε για τη σημασία της Ορθόδοξης Νηστείας μέσα στη ζωή της Εκκλησίας, συνδέοντάς την με τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Όπως τόνισε, η περίοδος αυτή, δεν είναι απλώς μία περίοδος διατροφικής εγκράτειας, αλλά μία ολόκληρη πορεία προετοιμασίας, εσωτερικής κάθαρσης και αγάπης προς τον πλησίον. Παράλληλα, ανέδειξε και τη διάσταση της νηστείας ως στάσης ζωής που σέβεται και προστατεύει το φυσικό περιβάλλον, υπενθυμίζοντας ότι η εγκράτεια και η λιτότητα, που διδάσκει η Εκκλησία μέσα από τη νηστεία,

οδηγούν σε έναν πιο συνετό τρόπο διαχείρισης των φυσικών πόρων, ενάντια στη σπατάλη και την υπερκατανάλωση που χαρακτηρίζουν την εποχή μας.

Έπειτα, τον λόγο έλαβε ο επιστημονικός συνεργάτης της Ακαδημίας **Γεώργιος Φαλαγγάκης** ο οποίος εξήγησε στους μαθητές ότι η νηστεία αποτελεί στοιχείο της ορθόδοξης ταυτότητας, μια παράδοση αιώνων που συνδέεται με την πνευματική εγρήγορση, την αγάπη προς τον πλησίον και την ευθύνη για τη δημιουργία. Παρουσίασε, επίσης, παραδείγματα από τη ζωή των παλαιότερων γενεών, όπου η νηστεία συνδέθηκε με την καθημερινότητα και την απλότητα, κι επεσήμανε πως η εγκράτεια που καλλιεργείται μέσα από τη νηστεία, μας διδάσκει έναν τρόπο ζωής βασισμένο στην αλληλεγγύη και την φιλανθρωπία.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά σε διάλογο, κατέθεσαν τις απόψεις και τις απορίες τους, ενώ μέσα από τη συζήτηση συνειδητοποίησαν πως η νηστεία είναι κάτι πολύ περισσότερο από μία διατροφική συνήθεια, είναι μια στάση ζωής που συνδυάζει υγεία, οικολογική συνείδηση και πνευματική άσκηση.

28. Αιωνία η μνήμη!

Με τη συμπλήρωση δύο χρόνια από το τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα στην περιοχή των Τεμπών, το οποίο προκάλεσε τον αιφνίδιο και άδικο θάνατο πενήντα επτά (57) Ελλήνων πολιτών, ως επί το πλείστον νέων στην ηλικία, η Ακαδημία, συμμετείχε στο συλλογικό και οικογενειακό βαρύτατο πένθος, σύμφωνα και με την απόφαση της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης. Αυτή η θλιβερή επέτειος, όπως κάθε επέτειος μιας Εθνικής τραγωδίας, φέρνει στη μνήμη τις απώλειες που έχουμε βιώσει συνολικά και ατομικά, ως Έθνος και ως πολίτες. Ανεξάρτητα εάν αυτή η τραγωδία είναι ένας πόλεμος, ένας ξεριζωμός, μια φυσική καταστροφή ή ένα τρομερό δυστύχημα, οι απώλειες αποτελούν συμφορά και προκαλούν βαθύτατο πόνο και θλίψη. Φέρνει στην επιφάνεια το γεγονός του θανάτου και την ανθρώπινη αδυναμία μπροστά του· την ανθρώπινη ανεπάρκεια να ελέγξουμε τα πάντα στη ζωή. Η θλιβερή αυτή επέτειος μάς δίνει την ευκαιρία να επιβεβαιώσουμε την πίστη μας ότι οι ψυχές των θυμάτων έχουν βρει ανάπαυση στους κόλπους του Πατρός μετά των Αγίων Του.

ΜΑΡΤΙΟΣ

2901 9. Κυριακή της Ορθοδοξίας.

Στην ιστορική Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Ιερά Μονή Παναγίας Οδηγητρίας, Γωνιάς, (Κολυμπά-

ρι) εορτάστηκε η μεγάλη εορτή της πίστεως και της ευσεβείας μας (Κυριακή της Ορθοδοξίας), προεξάρχοντας του Σεβασμ. Μητρ. Κισιάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**. Της πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας ακολούθησε η λιτάνευσις των Ιερών Εικόνων, περίξ του Καθολικού της Μονής και, εν συνεχεία στην παρακείμενη Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, η, από πολλών ετών, καθιερωμένη εορτή του Ιδρύματος, όπου πραγματοποιήθηκε ομιλία από τον Καθηγητή **Εμμανουήλ Βαρβούνη**, με θέμα: «Ορθοδοξία και Ελληνισμός: Η Δυναμική της Λαϊκής Θρησκευτικότητας».

Την ομιλία προλόγισε, μαζί με τον Χαιρετισμό του ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ. **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, μνημονεύοντας τους πεσόντες για την αναστήλωση των Ορθοδόξων Εικόνων, αλλά και τον Ιδρυτή του Ιδρύματος, κυρό **Ειρηναίο Γαλανάκη**, καθώς και τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας κυρό **Αναστάσιο**, για την προσφορά τους στην Ακαδημία και την συμβολή τους στη διατήρηση του ανοιχτού διαλόγου της Θρησκείας με την Κοινωνία. Ο κ. Ζορμπάς επεσήμανε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Εορτάζουμε σήμερα την Κυριακή της Ορθοδοξίας σε ένα περιβάλλον πρωτοφανών γεωπολιτικών αναταράξεων και η Ακαδημία καλείται κι αυτή να συμβάλει στο διάλογο, καθιστώντας την Κρήτη και την Ιερά Μητρόπολη Κισιάμου και Σελίνου τόπο συνάντησης και διαλόγου. Ελεύθερη και ανοιχτή συζήτηση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία μας. Η κρίση στην Ευρώπη είναι μπροστά μας! Οι πρωτεργάτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι υπήρξαν υπέρμαχοι των θεμελιωδών χριστιανικών αξιών σίγουρα θα δυσανασχετούν σήμερα με τις πρόσφατες αποφάσεις για τον 'επανοπλισμό της Ευρώπης'. 8 Μαΐου 1945 λήγει ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος και μόλις μετά από 80 χρόνια μιλούμε σήμερα για την αρχή ενός τρίτου παγκοσμίου πολέμου. Όπως σημειώνει ο μακαριστός Κισιάμου και Σελίνου κυρός **Ειρηναίος** και συνεχίζει με τις παρεμβάσεις και ο νυν Μητροπολίτης μας, "η Εκκλησία η οποία στο κήρυγμά της ομιλεί περί νέας κτίσεως και Βασιλείας του θεού επί της Γης, μπορεί να φωτίσει με το κήρυγμά της «το σκότος του κόσμου» και να σκορπίσει άλλη μία φορά αισιοδοξία και πίστη στην ανθρωπότητα. Και ακριβώς σήμερα που όλες οι εγκόσμιες ελπίδες της ανθρωπότητας χρεοκοπούν και διαψεύδουν, ανοίγεται για τη χριστιανική πίστη μία νέα ευκαιρία"». Βέβαια, το ερώτημα παραμένει πάντα επίκαιρο: Η Εκκλησία είναι έτοιμη για αυτή την ευκαιρία;

Ακολουθώντας, τονίζοντας την σημαντικότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο «σήμερα», προσφέροντας λόγον αληθείας στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι λαοί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ο Γενικός Διευθυντής καλωσόρισε τον ομιλητή και παρουσίασε εν συντομία το βιογραφικό του σημειώμα.

Τη σκυτάλη παρέλαβε ο Δρ. **Εμμανουήλ Βαρβού-**

νης, Καθηγητής Λαογραφίας και Κοσμήτωρ της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο οποίος στην ομιλία του εστίασε στο ζήτημα της Ελληνικής ταυτότητας και της Ορθοδοξίας από τη λαϊκή σκοπιά. Αρχικά, ο Καθηγητής παρουσίασε την χρονολογική πορεία της Ορθοδοξίας με επίκεντρο τους Πατέρες του τετάρτου αιώνα, φτάνοντας μέχρι και το σήμερα. Επιπλέον, παρουσίασε την σύνδεση της ιστορίας της Ορθοδοξίας με την Λαϊκή Κοινωνία, τον Πολιτισμό, τις Τέχνες και τις Παραδόσεις, τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρύτερο πλαίσιο.

Ο ομιλητής ανέδειξε τους όρους και τα μέτρα της σύνθεσης Ορθοδοξίας και Ελληνισμού στο επίπεδο του απλού λαού, των πιστών, του μεγάλου μέρους της ευχαριστηριακής και λατρευτικής σύναξης. Αυτών που ανά τους αιώνες δεν υπήρξαν μέτοχοι παιδείας και κάτοχοι φιλοσοφίας, αλλά ζώντας μέσα στην Εκκλησία προσέλαβαν τις μεγάλες αυτές αλήθειες εμπειρικά, και τις κατέστησαν τρόπο ζωής, ώστε να μπορέσουν να τις εκφράσουν μέσα από τα ήθη και τα έθιμά τους, τις λειτουργίες και τις κάθε είδους λατρευτικές εκδηλώσεις τους. Πρόκειται για μια διάσταση της σύνθεσης Ελληνισμού και Ορθοδοξίας που σπάνια αναφέρεται ή απασχολεί τους ειδικούς ερευνητές, είναι όμως όχι μόνο σπουδαία, αλλά κυριολεκτικά καθοριστική, αν κανείς αναλογιστεί ότι αφορά τον ίδιο το λαό του Θεού, το εκκλησιαστικό «Σώμα Χριστού», στην πιο πλατιά του διάσταση. Όπως επεσήμανε ο ίδιος «μέσα από τα εξεταζόμενα στοιχεία της παραδοσιακής και σύγχρονης λαϊκής θρησκευτικότητας, επεσήμανε ο ομιλητής, ανιχνεύεται το νόημα της σύνθεσης Ελληνισμού και Ορθοδοξίας στο επίπεδο του λαϊκού πολιτισμού, και εξετάζονται, υπό το πρίσμα αυτό, οι σύγχρονες μας σχετικές τάσεις και εξελίξεις, αλλά και η στάση της ελληνικής κοινωνίας απέναντι σε αυτές».

Στο τέλος της ομιλίας του ο κ. **Βαρβούνης** δώρισε στον Σεβασμ. Μητρ. Κισιάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιο** χρυσό μετάλλιο Τιμής Ένεκεν, καθώς και ένα βι-

βλίο για τα «Εικονοστάσια της Κρήτης» (Ηράκλειο 2023), ενώ απένειμε στον Γενικό Διευθυντή της ΟΑΚ μετάλλιο ως ένδειξη ευχαριστίας για την προσφορά του στην ΟΑΚ και την πρόσκληση. Ως αντίδωρο, Ο Σεβασμ. Μητρ. **Αμφιλόχιος** δώρισε στον ομιλητή το αφιερωματικό ενθύμιο για τα πενήντα χρόνια της Ακαδημίας (2018) και ένα φωτογραφικό Λεύκωμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, που έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος το 2016.

Ο Επίσκοπός μας, με την ιδιότητα του Προέδρου της ΟΑΚ, καλωσόρισε και ευχαρίστησε τον εκλεκτό ομιλητή, ο οποίος αναφέρθηκε στην σημαντικότητα της ομιλίας που προηγήθηκε για τον Ορθόδοξο κόσμο, συνδέοντάς την με την Κοινωνία και τον Πολιτισμό του παρόντος και παρέχοντας κίνητρο για πνευματικό διάλογο τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο για την διασφάλιση της Χριστιανικής πίστης και του Ελληνισμού. Συγκεκριμένα ο «Ελληνισμός όχι μόνο διασώθηκε μέσα από τον Χριστιανισμό, αλλά μετουσιώθηκε σε όχημα μετάδοσης των αμετάθετων-αιώνιων αληθειών της πίστεως μας. Εάν επιθυμούμε, ως Έθνος και ως λαός, να μην συνθλιβούμε στην χοάνη της παγκοσμιοποίησης, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι ο μόνος τρόπος να περισωθούμε είναι η διαφύλαξη της πίστης των Πατέρων μας, η οποία αποτελεί ταυτοτικό στοιχείο του Γένους μας».

Πλήθη προσκυνητών μετείχαν στην Θεία Λειτουργία και αρκετός κόσμος στην εόρτιο εκδήλωση της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, μεταξύ των οποίων ο Αντιπεριφερειάρχης Χανίων **Νίκος Καλογεράς**, ο Δήμαρχος Πλατανιά **Ιωάννης Μαλανδράκης** και οι Δήμαρχοι των Επαρχιών Κισιάμου και Σελίνου, Αντιδήμαρχοι, Περιφερειακοί-Δημοτικοί Σύμβουλοι, Ακαδημαϊκοί, Διοικητές Στρατιωτικών Μονάδων του Νομού Χανίων, Πρόεδροι Συλλόγων και Φορέων και φίλοι του Ιδρύματος. Μπορείτε να παρακολουθήσετε ξάνα την Εκδήλωση μέσω του διαδικτυακού καναλιού της ΟΑΚ στο Youtube, μέσω του παρακάτω συνδέσμου <https://www.youtube.com/watch?v=vZrWBqW82Tc>

Πλήθος δημοσιεύσεων έγιναν στον τοπικό Τύπο (Βλ. *Νέοι Ορίζοντες*, Κυριακή της Ορθοδοξίας στο Μοναστήρι της Γωνιάς, 5.3.2025, σ. 15, *Τα Σεληνώτικα Νέα*, Η Κυριακή της Ορθοδοξίας στο Πατριαρχικό Μοναστήρι της Γωνιάς, 12.3.2025, σ. 16, *Χανιώτικα Νέα*, Κυριακή της Ορθοδοξίας στη Μονή Γωνιάς, 11.3.2025, σ. 30).

Ευχαριστίες πολλές, προς τον Ιάκωβο Χονδράκη, για την προσφορά Catering, καθώς και προς την ΕΤΑ-ΝΑΠ για την προσφορά νερού και προς την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων για την προσφορά του Γεύματος που ακολούθησε στο Κολυμπάρι.

2902. 14. Τεχνητή Νοημοσύνη και Σύγχρονα Περιβάλλοντα Μάθησης.

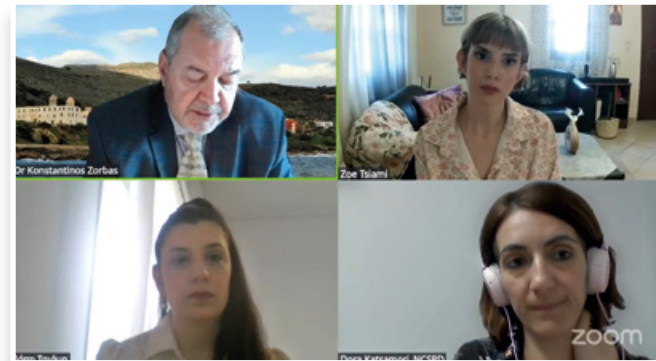
Διαδικτυακό Σεμινάριο, που οργάνωσε η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων.

Το Σεμινάριο είχε ως βασικό στόχο την εξοικείωση των συμμετεχόντων με την έννοια της Τεχνητής Νοημοσύνης, διερευνώντας τόσο τις θεωρητικές της βάσεις όσο και τις πρακτικές εφαρμογές της στην καθημερινή ζωή. Μέσα από τη θεματολογία αυτή, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να κατανοήσουν τα οφέλη που προσφέρει η Τεχνητή Νοημοσύνη, όπως η αυτοματοποίηση διαδικασιών, η αύξηση της παραγωγικότητας και η βελτίωση της λήψης αποφάσεων, αλλά και να συζητήσουν τους πιθανούς κινδύνους και τις προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση της. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον αντίκτυπο της Τεχνητής Νοημοσύνης στον άνθρωπο και την κοινωνία, εξετάζοντας θέματα όπως η ηθική διάσταση, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και οι κοινωνικές αλλαγές που επιφέρει η τεχνολογική εξέλιξη.

Επιπλέον, ένα σημαντικό μέρος του Σεμιναρίου αφιερώθηκε στην πρακτική εφαρμογή των εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι συμμετέχοντες, κυρίως Εκπαιδευτικοί, είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν τις σύγχρονες Τεχνολογίες που μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδασκαλία, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και μέσα από πρακτικά παραδείγματα. Το Σεμινάριο στόχευε όχι μόνο στην παροχή γνώσεων, αλλά και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, δίνοντας στους συμμετέχοντες τα απαραίτητα εφόδια για να ενσωματώσουν την Τεχνητή Νοημοσύνη στη σχολική τάξη με δημιουργικό και υπεύθυνο τρόπο.

Το Σεμινάριο χαιρέτισε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ. **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, ο οποίος τόνισε τόσο τη χρησιμότητα της Τεχνητής Νοημοσύνης για τον άνθρωπο, όσο και τα ηθικά και κοινωνικά διλήμμα-

τα που αυτή φέρει ως αποτέλεσμα. Ο Γενικός Διευθυντής, πολύ εύστοχα, χρησιμοποίησε τον όρο «Τεχνητή Ευφυΐα», υποστηρίζοντας την ατομική, κοινωνική και πνευματική υπόσταση της νοημοσύνης του ανθρώπου.

Πρώτη ομιλήτρια του Σεμιναρίου ήταν η Δρ **Δώρα Κατσαμώρη**, Επιστημονική Συνεργάτιδα του «Δημόκριτου», η οποία παρουσίασε μία εισαγωγική μάθηση του όρου «Τεχνητή Νοημοσύνη» καθώς και τις πρακτικές στις οποίες ο όρος αυτός απλώνεται. Η ομιλήτρια εστίασε στις κοινωνικές και ατομικές προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης για τον άνθρωπο, αλλά και για θεσμικές κοινότητες, όπως το Σχολείο.

Ακολούθως, η **Πόπη Τσιάμη** (MSc Ειδικής Αγωγής Στην Εκπαίδευση) παρουσίασε την χρήση εκπαιδευτικών εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες μάθησης, τονίζοντας την κριτική χρήση αυτών των εργαλείων και την ηθική υπόσταση που οφείλει ο/η Εκπαιδευτικός να ακολουθήσει.

Καταληκτική ομιλήτρια του Σεμιναρίου ήταν η Υπ. Δρ. Ιστορίας **Ζωή Τσιάμη**, η οποία παρουσίασε πρακτικές εφαρμογής της Τεχνητής Νοημοσύνης στη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας, προκειμένου ο/η Εκπαιδευτικός να σχεδιάσει ένα ευχάριστο και διαδραστικό μάθημα για τα παιδιά, δίνοντας έμφαση, ωστόσο, πρωτίστως στην αξιοποίηση των πηγών και έπειτα στην κριτική χρήση των εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης.

Το Σεμινάριο ολοκληρώθηκε με μια ιδιαίτερα γόνιμη συζήτηση μεταξύ των ομιλητριών και των συμμετεχόντων, η οποία επικεντρώθηκε σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την Τεχνητή Νοημοσύνη στην Εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, αναλύθηκαν τόσο οι πρακτικές εφαρμογές της Τεχνολογίας αυτής στη διδακτική διαδικασία όσο και οι ηθικές προεκτάσεις της, όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων και ο ρόλος των Εκπαιδευτικών σε ένα περιβάλλον που συνεχώς εξελίσσεται. Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις, να θέσουν ερωτήματα και να εκφράσουν προβληματισμούς, ενισχύοντας έτσι τον διάλογο γύρω από το μέλλον της Εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή. Παράλληλα, αναδείχθηκε έντονο ενδιαφέρον για τη συνέχιση της πρωτοβουλίας

αυτής, με πολλούς να εκφράζουν την επιθυμία είτε για επανάληψη του Σεμιναρίου είτε για περαιτέρω εμβάθυνση σε εξειδικευμένα θέματα, προκειμένου να εξεταστούν ακόμη πιο λεπτομερείς πτυχές του αντικειμένου (βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Τεχνητή Νοημοσύνη στην Εκπαίδευση, 17.3.2025, σ. 4).

15. Συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου.

Πραγματοποιήθηκε, υπό την προεδρία του Σεβ. Μητρ. Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**, συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΑΚ για την ψήφιση του Απολογισμού και Ισολογισμού έτους 2025, όπου ελήφθησαν και σημαντικές αποφάσεις για το έργο του Ιδρύματος. Προηγήθηκε Τρισάγιο υπέρ αναπαύσεως του Μακαριστού Μητροπολίτη Αλβανίας κυρού Αναστασίου.

22. Στην ΟΑΚ μιλάμε... για βιβλία!

Μία ακόμη συνάντηση πραγματοποίησαν τα μέλη της Λέσχης Φιλαναγνωσίας της ΟΑΚ στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως», όπου συζητήθηκε το βιβλίο, με τίτλο: «Βασίλης Λάσκος» του συγγραφέα Μ. Καραγάτση, εκδόσεις «Βιβλιοπωλείον της Εστίας».

Ο Βασίλης Λάσκος υπήρξε πραγματικό πρόσωπο και τιμημένος αξιωματούχος του Ναυτικού, που η ζωή, οι περιπέτειες, ο άμετρος πατριωτισμός και το τέλος του υπήρξαν ήδη μια σειρά από μυθιστορηματικά κατορθώματα, πριν γίνουν μυθιστορηματική βιογραφία από τον Μ. Καραγάτση (βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Συναντήσεις Λέσχης Φιλαναγνωσίας, 26.3.2025, σ. 30).

Δραστηριότητες του προσωπικού και συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις

Ο Γενικός Διευθυντής:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

31.12.2024 Συνέντευξη στον δημοσιογράφο Νικόλαο Βαραλή για το έργο του Ιδρύματος και όσα έλαβαν χώρα το 2024, κοιτάζοντας με ελπίδα το μέλλον!

- Επίσημη πρόσκληση στην εορταστική πρωτοχρονιάτικη μουσική συναυλία του Δήμου Χανίων/Τμήμα Πολιτισμού με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και το έργο «Ο ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ» στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης», υπό τη Μουσική Διεύθυνση του Νίκου Χαλιάσα.
- Συμμετοχή στις εορταστικές εκδηλώσεις στο ιερό προσκύνημα του Οσίου Νικηφόρου του Λεπρού και στη Θεία Λειτουργία της εορτής, όπου προεξήρχε ο Σεβ. Μητρ. Πέτρος και Χερρονήσου Γεράσιμος, συλλειτουργούντων των Σεβ. Μητρ. Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου Ανδρέου, Σεβ. Μητρ. Κυδωνίας και Αποκορώνου Δαμασκηνού, Σεβ. Μητρ. Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Προδρόμου και του Σεβ. Μητρ. Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου.
- Ειδική Μουσική βραδιά με τον Κρητικό λυράρη Βασίλη Σκουλά, στο Ιστορικό Καφέ Κήπος, στα Χανιά.
- Συνάντηση εργασίας με συνεργάτριες μηχανικούς στις Τεχνικές Υπηρεσίες για θέματα της ανακαίνισης της παλαιάς πτέρυγας.
- Στα εγκαίνια της Σχολής Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου όπου είχε τη χαρά να συνομιλήσει με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας **Ελένη Κόλλια** για θέματα της Ακαδημίας.

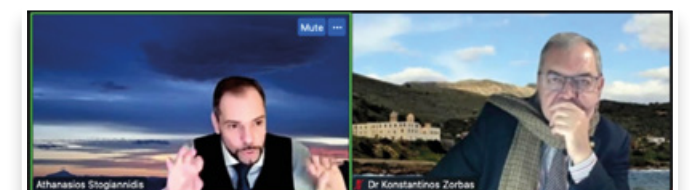

- Παρακολούθησε την διαδικτυακή Ημερίδα, με θέμα: «Εφηβοι και Αλκοόλ», που διοργάνωσε η Παγκρήτια Παιδιατρική Εταιρεία.

- Στην ετήσια διάλεξη, με θέμα: «Σκηνές και Παρασκηνία. Οι χώροι του θαύματος στο Παρίσι. Αρχιτεκτονική, Πόλη, Πολιτική» από την Καθηγήτρια της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πολυτεχνείου Κρήτης Αμαλίας Κωτσάκη, στο πλαίσιο της σειράς ετήσιων διαλέξεων με τίτλο «Αθέατο Παρίσι», τις οποίες οργανώνει ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων, στο Πνευματικό Κέντρο.
- Στην διάλεξη, με θέμα «*Πως λειτουργεί η Τεχνητή Νοημοσύνη*» της σειράς «Τεχνητή Νοημοσύνη: Επιστήμη, Κοινωνία και Εκπαίδευση», του Εργαστηρίου «Τάλως - Τεχνητή Νοημοσύνη για τις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες» του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Φοιτητικό Κέντρο Ξενία Ρεθύμνου.
- Μετακίνηση στην Αθήνα όπου είχε συναντήσεις και συνεργασία με την Καθηγήτρια Αντωνία Μοροπούλου.

- Στην ετήσια συνεστίαση και κοπή πίτας του Συλλόγου «Φίλοι Εθνικού Ιδρύματος "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος"», στο Κέντρο «Κανάρια».
- Στην Εκπαιδευτική ημερίδα, με θέμα: «*Ψυχολογική και σωματική βία στην νηπιακή και σχολική ηλικία. Παραμέληση, επιθετικότητα, εκφοβισμός, παρενόχληση συναισθηματικού ή σεξουαλικού περιεχομένου. Εντοπισμός των συμπτωμάτων. Βήματα αποτελεσματικής παρέμβασης στο σχολείο και στην οικογένεια*», στο Τσατσαρωνάκειο Πολύκεντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου.
- Συνάντηση με κυβερνητικά στελέχη για θέματα του Ιδρύματος στην Αθήνα και συνεργασία με την Αντωνία Μοροπούλου.
- Ομιλία στην διαδικτυακή εκδήλωση για την Εορτή των Τριών Ιεραρχών, που διοργάνωσε ο Παγκρήτιος Σύνδεσμος Θεολόγων.

30. Στην εκδήλωση για τον Εορτασμό των Τριών Ιεραρχών και την Ετήσια Κοπή Βασιλόπιτας, στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1. Στην κοπή πίτας της Σέβης Βολουδάκη, Βουλευτή Χανίων, στο Ιστορικό Καφέ “Κήπος”.
2. Στην κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Αγιοβασιλόπιτας του Λυκείου των Ελληνίδων Χανίων.
5. Στην διαδικτυακή παρουσίαση του βιβλίου, με τίτλο: «Ο Καπετάν Μιχάλης του Νίκου Καζαντζάκη: διεπιστημονική και διακαλλιτεχνική θεώρηση» του Καθηγητή Κωνσταντίνου Παΐδα Βυζαντινής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, όπου πραγματοποιήθηκε παρέμβαση.
6. Στη εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου του Ευάγγελου Βενιζέλου, με τίτλο «Πολιτική θεολογία και Συνταγματική ηθική» που διοργάνωσαν ο Κύκλος Ιδεών και οι εκδόσεις ΑΡΜΟΣ, στην Αθήνα. Κατά τη διαμονή του στην Αθήνα είχε συναντήσεις με την Αντωνία Μοροπούλου, με τον Γιώργο Ζερβό Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων και άλλα στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Στην συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης Έργου της ΟΑΚ, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

9. Στην εκδήλωση τιμής και μνήμης, με θέμα «Οι μάρτυρες του Μαουτχάουζεν», που διοργάνωσε ο Δήμος Πλατανιά σε συνεργασία με την Τοπική Κοινότητα Λάκκων, την Ενορία Αγίου Αντωνίου, την Ένωση Απανταχού Λακκιωτών

12. Συνάντηση με τον Νεκτάριο Ψαρουδάκη, Αντιδήμαρχο Τουρισμού Χανίων και συνεργάτη του στο Δήμο Χανίων.
15. Στα εγκαίνια της Έκθεσης «ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης – 50 χρόνια θέατρο – ένα ζωντανό αρχείο» που διοργάνωσε ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων και το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης, στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.
15. Άρθρο, με τίτλο: «Η Ο.Α.Κ. και η δημιουργία της Εταιρείας Θεάτρου Κρήτης» στην Εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, σ. 30-31).
21. Κεντρικός ομιλητής, στον Β΄ κύκλο Αγιολογικών διαλέξεων αφιερωμένων στους Αγίους της εποχής μας, στην 5^η διάλεξη με θέμα «Όσιος Νικηφόρος ο Λεπρός», στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Βόλου.
22. Κεντρικός ομιλητής στην 4^η συνάντηση επιμορφωτικού κύκλου για τα Περιβαλλοντικά Θέματα και την Κλιματική Κρίση, με τίτλο: «'Νηστεύσωμεν Νηστεία δεκτή': Το κείμενο της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας για τη σπουδαιότητα της Νηστείας και ο ρόλος της για την προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος», στο Πνευματικό Κέντρο Ευαγγελίστριας Βόλου.
27. Στην βιβλιοπαρουσίαση, με τίτλο: «Κοινωνικές Επιστήμες και Διαδικασίες Επαγγελματοποίησης του Συμβολικού Ελέγχου – Η κατηγορία της εφηβείας στις ΗΠΑ», του Κοινωνιολόγου Κώστα Σπυριδάκη, στο Νεόριο Μόρο – Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων.

ΜΑΡΤΙΟΣ

1. Άρθρο, με τίτλο: «Νηστεύσωμεν νηστεϊαν δεκτήν...: Άρα, Κύριε, η νηστεία είναι μία πολιτική πράξη ευθύνης», στην Εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, σ. 34.
4. Άρθρο, με τίτλο: «Η συγγνώμη ως σχέση και απάντηση στην σκληρότητα και το μίσος της εποχής μας!», στην Εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, σ. 28-29.
5. Συνάντηση με την Καθηγήτρια Αντωνία Μοροπούλου για το Πρόγραμμα «Το Εύλογον» και ενημέρωση για τη σημασία του Προγράμματος στα στελέχη του Υπουργείου Εξωτερικών.
9. Στην Έκθεση Τέχνης, με τίτλο: «Δεσμοί Τέχνης: 8 οκτώ σύγχρονα γλυπτά – ∞ άπειροι διαχρονικοί δεσμοί», στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων.
13. Συνάντηση εργασίας με τον Νικόλαο Παπαδάκη, Γενικό Διευθυντή του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», όπου συζητήσαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
- 15.-16. Στο διήμερο εκδηλώσεων με αφορμή την συμπλήρωση 70 ετών από την έναρξη του Απελευθερωτικού Αγώνα της Κύπρου, αλλά και 50 ετών από την παράνομη Τουρκική Εισβολή και κατοχή του εδάφους της, που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Κυθωνίας και Αποκορώνου, στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης» και την επομένη στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, με κεντρικό ομιλητή τον Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Γεώργιο.
16. Στο ετήσιο μνημόσυνο του μακαριστού Ιερέως Νικολάου Ανδρ. Βουτσαδάκη, Πρωτοπρεσβυτέρου, στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στο Ροδωπού Κισσάμου, καθώς και της μητρός του Ιωάννη Μαλανδράκη, Δημάρχου Πλατανιά, στις Βουκολιές.
17. Άρθρο, με τίτλο: «Βεβήλωση Μνημείων–Βεβήλωση της Μνήμης», στην Εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, σ. 33.
19. Στο Συνέδριο Καινοτομίας Innovation Crete20, με θέμα: «Η Καινοτομία στην Κρήτη: Τεχνητή Νοημοσύνη, η επόμενη μέρα», στο Επιμελητήριο Χανίων.
20. Διαδικτυακή δεύτερη συνάντηση, με τους Θεολόγους της Κρήτης, με θέμα: «Νεολαία και Νηστεία».
27. Στην ομιλία του κ. Αθανασίου Παπαθανασίου, με θέμα τον «Άγιο Πορφύριο», στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου Βόλου.

Κωνσταντίνα Στεφανάκη

- 4.2 Διαδικτυακό μάθημα με συμμετέχοντες από το Σεμινάριο Αγιογραφίας που είχε διεξαχθεί τον Νοέμβριο 2024 στην Ακαδημία. Έχοντας ολοκληρώσει στο Σεμινάριο την Αγιογράφιση της Εικόνας της Αγίας Υπομονής, έμεινε το τελευταίο στάδιο, το βερνίκωμα της Εικόνας. Στο μάθημα διδάχτηκαν τον τρόπο με τον οποίο απλώνουμε το βερνίκι στην Εικόνα. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες βερνίκωσαν την δική τους εικόνα της Αγίας Υπομονής. Ακολούθησε συζήτηση με κύριο θέμα την διεξαγωγή του επόμενου Σεμιναρίου Αγιογραφίας τον Νοέμβριο του 2026.
- 26.2 Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διδασκαλία της Βυζαντινής Αγιογραφίας του δεύτερου Προγράμματος «Εκμάθησης Βυζαντινής Αγιογραφίας στο Πολυτεχνείο Κρήτης, Θεωρία & Τεχνικές – Β΄ Τμήμα Προχωρημένων Β΄ Κύκλο, από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- 10.3 Συμμετοχή στην διεθνή διαδικτυακή εκδήλωση, με θέμα: «Γυναίκες εικονογράφοι στον 21ο αιώνα», που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Lancaster University, στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 19.3 Διαδικτυακή συνάντηση με τον Πάστορα Sven-Joachim Haack και τους συμμετέχοντες του Σεμιναρίου Αγιογραφίας στην Γερμανία του έτους 2022 και του 2023, για μελλοντική συνεργασία.

Αντώνης Καλογεράκης

- 17.1 Συμμετοχή σε διαδικτυακή συνάντηση εργασίας των Ελλήνων Πρεσβευτών του Συμφώνου για το Κλίμα της ΕΕ.
- 30.1 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκή διαδικτυακή συνάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με θέμα: “Climate and Trade Relations”.
- 1.2 Συμμετοχή σε εκδήλωση με εισηγητές τη Θεοδότα Νάντσου (επικεφαλής περιβαλλοντικής πολιτικής WWF Ελλάς), τον Γιώργο Μπάλια

- (Αν. Καθηγητής Περιβαλλοντικών Επιστημών και Πολιτικής Προστασίας Περιβάλλοντος, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών) και τον Πέτρο Λυμπεράκη (Βιολόγος στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης), στην Παλαιόχωρα.
- 3.2** Συμμετοχή στη διαδικτυακή συνάντηση του Ευρωπαϊκού Χριστιανικού Δικτύου Οικο-θεολογικής Έρευνας (European Christian Ecotheology Research Network – ECErN).
- 14.2** Ομιλία σε διαδικτυακή ημερίδα που διοργάνωσε το Μουσικό Σχολείο Χανίων, με θέμα: «*Τα Βότανα της Βίβλου*».
- 11.2** Συμμετοχή σε ενημερωτική ημερίδα δικτύωσης των Ελλήνων Πρεσβευτών του Συμφώνου για το Κλίμα της ΕΕ.
- 18-19.2** Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος “Saving our Water (SaveH₂O)”, στο οποίο η ΟΑΚ είναι εταίρος, για την υλοποίηση των πακέτων εργασίας και της διαχείρισης του Έργου, ενώ είχε συνάντηση με τον Διευθυντή της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας Κύπρου, π. Κυπριανό Κουντούρη.
- 19.2** Συμμετοχή σε Διαδικτυακή Ευρωπαϊκή συνάντηση για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, με διοργανωτή τον Οργανισμό Europe Calling, με αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- 26.2** Ομιλία σε Ημερίδα του Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Χανίων, με θέμα: «*Αιολική Ενέργεια & Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για το Κλίμα*».
- 19.3** Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Ημερίδα με τον Worke Hoekstra, Ευρωπαίο Επίτροπο για το Κλίμα, το Μηδενικό Ισοζύγιο Εκπομπών και την Καθαρή Ανάπτυξη.
- 31.3** Συμμετοχή στη διαδικτυακή συνάντηση εργασίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Χριστιανικού Δικτύου Οικο-θεολογικής Έρευνας (ECErN).
- 14.3** Συμμετοχή στην Ημερίδα του Κέντρου Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία ΚΕΠΕΑ (ΚΠΕ) Βάμου, με θέμα: «*Ενεργός Πολίτης και Ανακύκλωση*».
- 26.3** Παρουσίαση βιβλίου του Καθηγητή Κωνσταντίνου Ζοπουνίδη του Πολυτεχνείου Κρήτης για την Τεχνητή Νοημοσύνη.

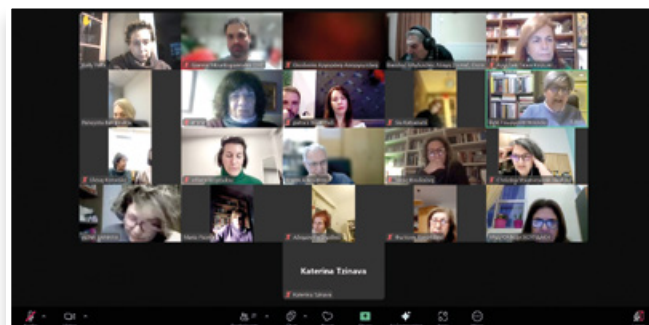
Ζωή Τσιάμη

- 22.01** Στην κοπή πίτας του Συλλόγου Κυριών και Δεσποινίδων Κισσάμου.
- 01.02** Στην κοπή πίτας του Συλλόγου Κυριών και Δεσποινίδων Κολυμβαρίου.

- 15.02** Στην κοπή πίτας του Πολιτιστικού Συλλόγου Κολυμβαρίου.
- 25.3** Συμμετείχε στις εορταστικές εκδηλώσεις του Κολυμπαρίου για την Εθνική Εορτή και κατέθεσε στεφάνι εκ μέρους της ΟΑΚ.

Ιωάννης Μουντογιαννάκης

- 19.02** Στην διαδικτυακή συνάντηση για την προετοιμασία της 4^{ης} Πανελλήνιας Διαλεσχικής 26.03 Συνάντησης 2025, στα Ιωάννινα.
- 26.03** Στην επίσημη τελετή ονοματοδοσίας Δημοτικής Οδού σε «Οδό Εμμανουήλ Ν. Μαθιουδάκη – Πανεπιστημιακός», στο Κολυμπάρι.

Ιωάννης Κατσιφαράκης

- 29-30** Στον 11^ο Διαγωνισμό Μαγειρικής, Ζαχαροπλαστικής και Καλλιτεχνικής Δημιουργίας της Μεσογείου «Νίκος Ψυλάκης», όπου παρευρέθηκε ως Κριτής και Επόπτης των διαγωνιζομένων, στις Γούρνες Ηρακλείου.

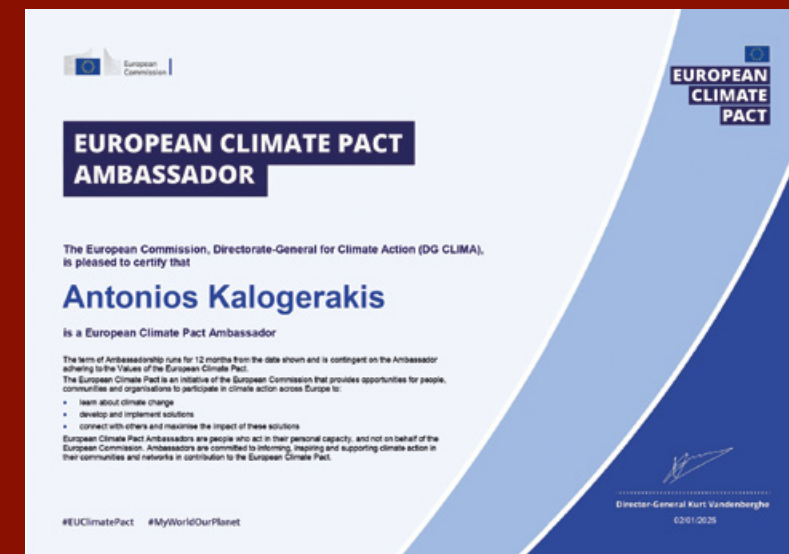
Φιλοξενίες - Επισκέψεις

- 7.3** Είχαμε την τιμή και την χαρά να φιλοξενήσουμε στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος τον Δρ Εμμανουήλ Βαρβούνη, Καθηγητή Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, Αρχών Προστάτη των Γραμμάτων της Α.τ.Χ.Μ.Ε., καθώς ήταν ο κεντρικός Ομιλητής στην επίσημη εορτή του Ιδρύματος, την Κυριακή της Ορθοδοξίας (βλ. **αριθμ. 2901**).
- 8.3** Συνάντηση του Δρ Κωνσταντίνου Ζορμπά, Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ και της Ζωής Τσιάμη, επιστημονικής συνεργάτιδας της ΟΑΚ με τον Μάρκο Μαλανδράκη και τον Μιχάλη Αγγελάκη, εκπρόσωπος του Ιδρύματος Μελετών και Ερευνών Πολυχνίας Πολιτεία, για εξεύρεση τρόπων επικείμενης συνεργασίας.
- 11.3** Συνάντηση του Δρ Κωνσταντίνου Ζορμπά, Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ, της Ζωής Τσιάμη, επιστημονικής συνεργάτιδας της ΟΑΚ και του Ιωάννη Μουντογιαννάκη, επιστημονικού συνεργάτη της ΟΑΚ, με το Νεκτάριο Ψαρουδάκη, Αντιδήμαρχο Τουρισμού Χανίων, για την προετοιμασία του Φεστιβάλ Εναλλακτικού Τουρισμού.
- 12.3** Συνάντηση του Δρ Κωνσταντίνου Ζορμπά, Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ, της Ζωής Τσιάμη, επιστημονικής συνεργάτιδας της ΟΑΚ και του Ιωάννη Μουντογιαννάκη, βιβλιοθηκονόμος της ΟΑΚ, με τον Μιχάλη Αγγελάκη, εκπρόσωπο του Ιδρύματος Μελετών και Ερευνών Πολυχνίας Πολιτεία και τον Ιωάννη Φραγκάκη, Αρχαιολόγο, για επικείμενη συνεργασία.

Ινστιτούτο Οικολογίας και Θεολογίας

Ο Αντώνης Καλογεράκης επιλέχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το ρόλο του Πρεσβευτή για το έτος 2025 του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα, υπό την ιδιότητά του ως Υπεύθυνος του Ινστιτούτου Θεολογίας & Οικολογίας – Παράρτημα της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης.

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για το Κλίμα είναι ένα κίνημα ανθρώπων ενωμένων γύρω από έναν κοινό σκοπό, που ο καθένας κάνει βήματα για να οικοδομήσει μια πιο βιώσιμη Ευρώπη για όλους. Το Σύμφωνο για το Κλίμα, το οποίο εγκαινιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και βοηθά την Ευρωπαϊκή Ένωση να πετύχει τον στόχο της: να είναι η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος στον κόσμο έως το 2050.

Πένθη

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΑΙΩΝΙΟΝ
(4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1929 - 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025)

Με βαθιά οδύνη πληροφορηθήκαμε την εις Κύριον εκδημία του αιμνήστου **Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κυρού Αναστασίου**, κορυφαίου Καθηγητού και Ακαδημαϊκού, μετά από πολυήμερη νοσηλεία του στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» της Αθήνας. Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος κυρός Αναστάσιος υπήρξε μία εμβληματική προσωπικότητα και ο αναστηλωτής και ανακαινιστής της Ορθόδοξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, την οποία ανέστησε κυριολεκτικώς εκ των ερειπίων μετά την πτώση του αθεϊστικού καθεστώτος. Με το θεόπνευστο όραμα και την ακάματη εργασία του, ανοικοδόμησε εκ βάθρων την εκκλησιαστική ζωή, ανήγειρε εκατοντάδες ναούς, συνέστησε εκπαιδευτικά και φιλανθρωπικά ιδρύματα και ανέδειξε νέο κλήρο, προσφέροντας αδιάλειπτη θυσιαστική διακονία επί 33 και πλέον έτη.

Από τις 9 Ιουνίου 2001, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης, υπήρξε Εταίρος του Ιδρύματος και στήριξε παντοί-

στρόπως την Ακαδημία, τόσο με τη συμμετοχή του σε Συνέδρια του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όσο και σε Θεολογικά Συνέδρια με σπουδαίες παρεμβάσεις για την ιεραποστολή της Εκκλησίας. Συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην ΟΑΚ (2016), αφήνοντας το δικό του θεολογικό στίγμα με τις σπουδαίες θεολογικές παρεμβάσεις του.

Για την σπουδαία αυτή εκκλησιαστική και θεολογική προσωπικότητα το Διοικητικό Συμβούλιο της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης εξέδωσε το παρακάτω Ψήφισμα.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης, μετά την αναγγελία της εκδημίας του αιμνήστου Αρχιεπισκόπου Αλβανίας **κυρού Αναστασίου**, Εταίρου της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης, **αποφασίζει ομόφωνα:**

1. Να διοργανωθεί στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης τιμητική επιστημονική εκδήλωση στη μνήμη του, για την προσφορά του στον εκκλησιαστικό, οικουμενικό και ακαδημαϊκό χώρο.
2. Να τελεστεί Τρισάγιο στη μνήμη του κατά την επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.
3. Κατά την ημέρα της Εξοδίου Ακολουθίας του να κυματίζουν οι σημαίες του Ιδρύματος μεσίστιες.
4. Να δημοσιευθεί το παρόν στον Τύπο.

Στις 26 Ιανουαρίου 2025 κοιμήθη η **Αρχόντισσα Ναναδάκη Παπαδερού**, πρώην Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Κρήτης (ΙΛΑΕΚ), Φιλόλογος, παλαιά φίλη του Ιδρύματος, η οποία διετέλεσε και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΑΚ (2014-2016).

Θλίψη σκόρπισε στους συνεργάτες του Ιδρύματος η είδηση της απώλειας της **Αναστασίας Κατσιφαράκη**, μητρός του επί σειρά ετών συνεργάτη μας Ιωάννη Κατσιφαράκη. Ο Κων. Ζορμπάς στο άκουσμα της κοίμησής της εξέφρασε τη θλίψη του για την απώλειά της και σημείωσε ότι «*η κυρία Αναστασία ήταν μια αρχόντισσα του Κολυμβαρίου και έχαιρε κοινής εκτίμησης από όλους τους χωριανούς*». Εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στους οικείους της.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

6. Βράβευση πρωτοετών φοιτητών Δήμου Πλατανιά. (Αριθμ. 2894).

22. Ύδωρ ζωής... (Αριθμ. 2897).

24. Πολίτες του αύριο. (Αριθμ. 2898).

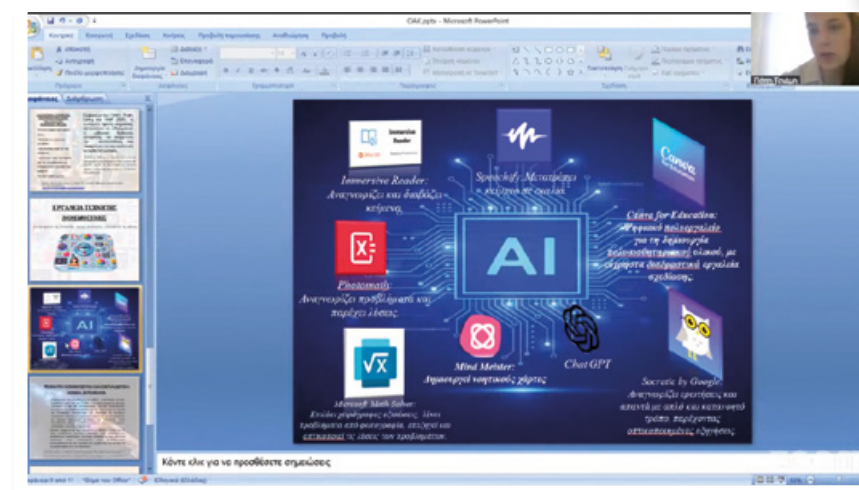
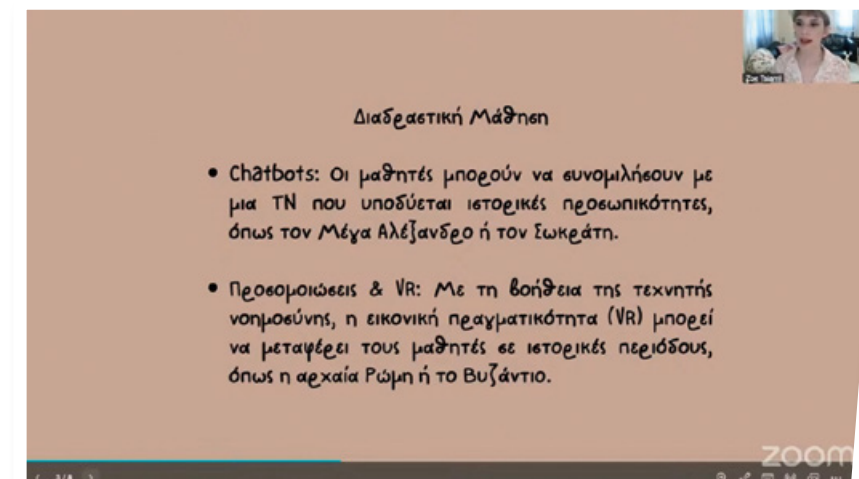
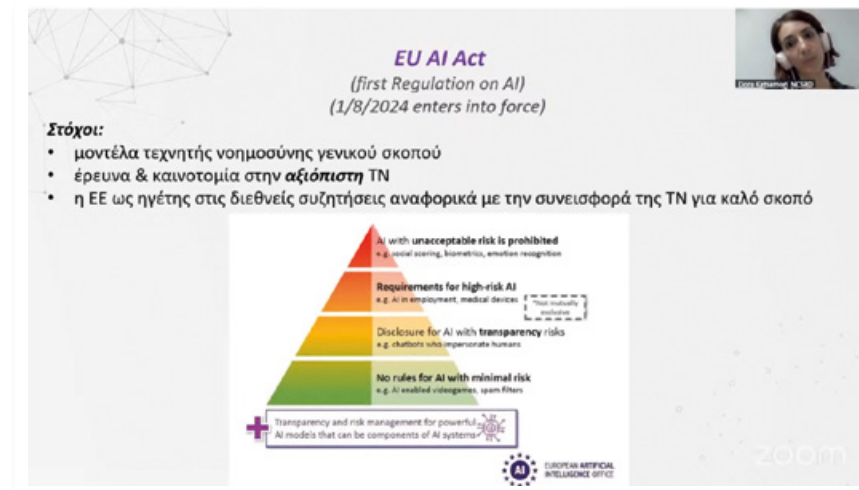
28. Αγιογραφώντας (II).

9. Κυριακή της Ορθοδοξίας. (Αριθμ. 2901).

14. Τεχνητή Νοημοσύνη και Σύγχρονα Περιβάλλοντα Μάθησης. (Αριθμ. 2902).

διάλογοι καταλλαγής

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΤΗΝ ΟΑΚ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Orthodox Academy of Crete

Orthodox Academy of Crete

@orth_acad_crete

Orthodox Academy of Crete

www.libraryoac.gr